

Tėv. dr. P. Brazys, MIC

Argentinios lietuvių klausimais

I Jungtines Amerikos Valstybes atvyko kun. dr. Pranas Brazys iš Argentinos, kur jis yra T. T. Marijonų Rosario namo viršininkas ir lietuvių pastora-cijos reikalų direktorius.

Kun. dr. P. Brazys gimė 1915 m. vasario 18 d. Balsupio km., Marijampolės valsč. Baigė Marijonų gimnaziją Marijampolėje, studijavo filosofiją ir teologiją Kaune, Romoje, Prahoje, baigdamas teologijos ir filosofijos doktoratus. Iš Lietuvos paskutinį kartą išvyko 1940 m. Argentinoje yra nuo 1948 m.

Redakcija turėjo su juo pasikalbėjimą Argentinios lietuvių klausimais, kuriuos patiekiamo savo skaitytojams.

— Spaudoje buvo pranešta, kad Jūs esate šv. Tėvo paskirtas direktorius lietuvių pastora-cijos reikalams. Būtų įdomu sužinoti, kodėl tokia įstaiga Argentinioje įkurta?

— 1953 m. gruodžio 10 d. specialiu Konsistorialinės šv. Sosto Kongregacijos raštu buvau paskirtas Lietuvos Misionierių direktorium Argentinioje su visomis pareigomis, teisėmis ir galiomis, kurios yra numatytos Apaštalinės Konstitucijos EXUL FAMILIA antrojoje dalyje. Tos pačios konstitucijos žodžiais tariant, tautiniai direktoriai yra buvusių tautinių šv. Tėvo delegatų pakeičiamieji. Jų pareigos ir teisės yra panašios: reikiamose vietose skirti tautinių kapelionus ir žiūrėti jų veikimą. Tautinio direktoriaus paskirti tautiniai kapelionai, pagal tą pačią konstituciją, turi visas tautinių klebonų teises. Mano skyrimo raštas yra pasirašytas šv. Konsistorinės Kongregacijos sekretoriaus kardinolo Piazza ir asesoriaus J. Ferretto. Tautinio direktoriaus pareiga yra koordinuoti tautinių misionierių veikimą ir rūpintis visų tautinių kolonijų dvasiniu aprūpinimu.

— Kaip plačiai siekia Jūs, kaip pastora-cinio direktoriaus, teisės bažnytinės jurisdikcijos srityje, moterystės klausimuose ir kt.?

— Minėtoji šv. Sosto konstitucija EXUL FAMILIA duoda labai plačias teises tautiniams direktoriams visame krašte ir jo paskirtiems tautiniams kapelionams sau pavestose teritorijose. Jie turi teisę krikštinti, tuokti, laidoti ir yra atsakingi už visą savo tautiečių dvasinį aprūpinimą, kaip ir teritoriniai klebonai. Šios teisės, be abejo, labai palengvina tautinių misionierių darbą.

Tačiau praktikoje šitų teisių panaudojimas dažnai susiduria su įvairiomis sunkenybėmis. Reikia atsiminti, kad niekur ir niekada Pietų Amerikoje nebuvo tautinių parapijų. Vyskupai ir šandien įsitikinę, kad tautinės parapijos yra nereikalingos. Jie sako, tegu lietuviai išmoka ispaniškai ir eina į argentiniečių bažnyčias. Kaikurie net nenori leisti misijų lietuviškai. Jie galvoja, kad tuo būdu gali atsirasti susiskaldymo katalikuose. Tačiau kiekvienam aišku, kad savų tautinių parapijų neturėjimas yra kaltas už pasibaisėtiną imigrantų nutautėjimą. Neturėdami savų kunigų, kurie ja'is rūpintųsi, jie pradžioje nesiekubino eiti į vietines katalikų bažnyčias, o pamažu ir visai atitrato. Šandien tik koki du nuosimčiai imigrantų lanko bažnyčias Argentinoje. Jeigu Jungtinėse Amerikos Valstybėse šiuo atžvilgiu yra daug geresnė padėtis, tai reikia dėkoti

tik tautinėms parapijoms. Savi kunigai juos lankė, surašinėjo, mokė, ir katalikai čia nenukaltikėjo. Pietų Amerikoje jie nutolo ne tik nuo lietuviškų bažnyčių, bet ir nuo katalikybės apskritai. Šitą liūdną padėtį pagaliau nusprendė atitaisyti šv. Tėvas. Tačiau tokių tradicijų krašte pirmieji reformos žingsniai negali būti lengvi. Laužiami pirmieji ledai. Tautiniai direktoriai kas mėnesį turime savo pasitarimus Buenos Aires kūrijoje. Mums pirmininkauja italų tautinis delegatas prel. Albino Mensa.

— Kaip žiūrite į galimybę lietuviams išsilaikyti, pasklidus visame pasaulyje, tarp kitų tautų?

— Tuo tarpu lietuviai, atrodo, visur dar nebūgali laikosi. Naujoji pokarių ateivių banga sustiprino ankstesniųjų ateivių kaikur jau įsistatęsi. Vis dėlto aplinkos daromas spaudimas yra pavojingai stiprus. Atrodo, kad ilgai lietuvių išievių tautinis likimas daug priklausys nuo to, ar Lietuva bus laisva ir ar galės užsimegti artimesnį kultūrinis bei ekonomis santykiavimas su tėvyne. Nepriklausomybės atgavimas labai pakeltų išievių tarptautinę padėtį ne tik savųjų, bet ir svetimųjų akyse ir suteiktų naujos prasmės bei tipo lietuviškam pasireiškimui. Todėl man atrodo, kad šiuo metu viso pasaulio lietuvių pastangos turėtų būti mobilizuojamos Lietuvos nepriklausomybei atgauti. Nuo šito priklausys tolimesnė lietuvių raida ir likimas išievių.

— Kokių būdų galėtų išvystyti bendradarbiavimą Argentinios, JAV ir kitų kraštų lietuvių?

— Daugiausia iniciatyvos tokiu bendradarbiavimu turėtų imtis JAV lietuviai. Jie neabejotinai yra geresnėje padėtyje. Čia yra viso pasaulio lietuvių ne tik ekonominis, bet ir politinis, ir kultūrinis centras. Nuotoliai tarp Šiaurės Amerikos, Australijos, Argentinos lietuvių yra dideli. Menininkų gastroli yra viso pasaulio lietuvių atstovų suvažiavimai yra sunkiai įmanomi, gal tik ateity. Šiuo metu įmanomiausias yra bendradarbiavimas spauda ir vieninga politinė akcija. Galia tik, kad ypač Pietų Amerikos lietuvių savo pinigais nėra pajėgūs įprkti doleriais parduodamas JAV lietuvių spaudos. Jie ten per dieną uždirba vidutiniškai 1 — 2 dolerius. Santauptų beveik nelieta. Vienai 3 — 5 dolerių knygai jis turėtų taupyti mėnesiais. Vis dėlto reikėtų daryti kokių žygių, kad anų kraštų lietuvių nebūtų palikti be lietuviškos spaudos. Reikėtų gal steigti koki lietuviškos kultūros skleidimo fondą, kuris įgalintų bent tam tikrą kiekį kraštų lietuvių. Gal tos iniciatyvos galėtų imtis Balfas. Viso pasaulio lietuviai, manau, sveikintų toki Balfą žygi.

— Allan E. Slone, paruošęs Martin Luther filmo tekstą, klausinėjamas House Committee on Un-American Activities, gal gale prisipažinti prieš 10 metų priklausęs komunistų partijai, bet tik 16 mėnesių.

— Jėzuitų bažnyčia. 1642 m. jėzuitai įsikūrė Kaune, o bažnyčia pradėjo statyti 1666 m., kurioje buvo statoma iki 1720 m.

Giosue Carducci

Ave Maria

(Odė Polentos bažnyčiai)

*Sveika, Marija, kai vėjėly sklendo
Pasveikinimas Tau, kai žmonės renkas
Čia pagarbiai, kai su Heroldu Dantė
Tau kaktą lenkia.*

*Gaida žavinga, tartum fleita, srūva.
Dangun nematomą ją žemė kelia,
Lyg gieda dvasios esančios ar buvę,
Ar būti gali.*

*Tai iki rimtis pavergia mano mintį,
Vargų ir triūso užmiršimas mielas,
Troškimas ašarų, kurios ramintų,
Pripildo sielą.*

*Žmogus, žvėris, viskas nurimsta jau čia,
Azūre tirpsta vakaro žarijos,
Ir snabžda eterio suvirpę augščiai:
Sveika, Marija.*

Vertė A. Tyruolis

Apie šventes kartono dėžutėje

AL. BARONAS

Baisu imti plunksną, kai nerašai nei apie šefą, nei apie kitus tikrus ar tariamus veiknius. Šandien spaudoj nieko kito nebeliko, kaip šitas amžinas ginčas liudijantis mūsų didelį norą aistrintis ir linksmitis kaip senieji ateiviai, kurie skaitydavo nepavykusiomis gegužinėmis tas, kuriose suvalksiniai neprilpudavo žemaičių ar kauliškai zarasiškių. Gaila, tada nebuvo nei šefų, nei partijų, nei tiek daug mokančių plunksna kabintis į blauzdas, tada dalykai sprendavo paprasčiau ir efektingiau. Bet noras pasilinksminti lietuviuose išliko tas pats ir, rodos, tada, kai nedalyvauji tose pramogose, esi ir atsilikęs, ir be entuziazmo ir polėkio. Jeigu tiek energijos būtų išlieta kitiems reikalams, turėtumėm šefo ar tarno leidžiamą anglių kalba biuletinį, formaliai reikiantį dėl Lietuvos išlaisvinimo, o nereikėtų tokių biuletenių leisti tiems, kurie iš viso yra ir ne šefai ir ne tarnai, o ubagai. Kalbu apie studentus, kurie šiomis dienomis pradėjo šalpos vąjį ir kurie, neturėdami nei užsaldyti kasų, leidžia du biuletinius: vieną studentai ateitininkai, ant rą Studentų Centro valdyba. Todėl kalbėdamas apie visai kitus reikalus, jaučiu, kad būsiu atsilikęs nuo bendro entuziazmo ir diskusijų apie tai, kas turėtų sugrįžti vadovauti sunkintų partizanų likučiams ar užimti valsties viršaičio vietą.

Dvasios šventė ir biznis

Visi mėgsta mokyti. Vienas kitam moralus dėsto, leisdami sparnuotas ir deguotas mintis. Vienas dalykas mokyti ir kitas daryti, ir dažnai, apie ką kalbant reikia pažiūrėti, ar tie kitiems taikomi sakiniai negalioja pačiam, kitaip būsi dar kvailis nei už amerikiečių teisėją, kuris pats save nubaudė teisme už greitą važavimą. Bet vienas dalykas mokyti, o kitas siūlyti, todėl vienas iš tokių pasiūlymų yra liečias Kalėdas, apie kurias verslininkai pradedo kalbėti prieš du mėnesius, o katalikai tik kelias dienas prieš jas. Šandien daugiau kaip pusė Amerikos ir viso pasaulio gyven tojų nežino tikrosios Kalėdų reikšmės. Kalėdos, daugumai yra eglutė, Kalėdų senis ir šaunus vienas kito apdovanojimas gražiai įpakuotais kaklaraisčiais, kojineimis ir batų raišteliais, kuriuos pagerbiam stipri užvalgymu ir užgerimu. Bet tačiau Kalėdos turi ne materialinę, bet dvasinę prasmę ir ne nuostabu, kad šandien daugelis kovoja už Kalėdų gražinimą

Kristui, nes Kalėdos nėra nepaigintas krautuvėse užsisenėjusių daiktų išpardavimas, bet dvasios šventė.

Draugystė sukišta į kojines

Be pasilinksminimų nuolatini kalbom apie valdžias, kurios tebesivalšina ir tebegyvena kybartiniais ragaisiais, mes čia įsigijom kitą nemažiau kvailą pramogą apdalyti savo artimuosius niekam nereikalingais daiktai. Mus čia pagavo ne dvasinės Kalėdos, bet popieriniai ir dėžės, kuriose septyniais apvyniojimai užkeiktos guli kojines, vienu numeriu perdidelės ar per mažos, kuriose guli dešimcentiniai batams raišteliai ir kaklaraišties, kuris dovaną gavusiam visai nepatinka arba jo spintoje kaba tokių bent pusimtis. Mes dovanojam plunksnakti, kurių turi jau penketą, arba balintinius, šiuo metu jam netinkamus, kurie iš viso yra ir ne šefai ir ne tarnai, o ubagai. Kalbu apie studentus, kurie šiomis dienomis pradėjo šalpos vąjį ir kurie, neturėdami nei užsaldyti kasų, leidžia du biuletinius: vieną studentai ateitininkai, ant rą Studentų Centro valdyba. Todėl kalbėdamas apie visai kitus reikalus, jaučiu, kad būsiu atsilikęs nuo bendro entuziazmo ir diskusijų apie tai, kas turėtų sugrįžti vadovauti sunkintų partizanų likučiams ar užimti valsties viršaičio vietą.

Kai modernioji fizika atrado neutroną (1932 m.), pavyko (nors ir dirbtiniu būdu) išnagrinėti atomo branduolį. Šandien eksperimentų pagalba turime gana aiškų vaizdą apie atomo sutvarkymą, jo savybes bei svorį, nors tačiau ir be jokių akių matomų žymių. Graikų filosofų Demokrito ir taip pat praeitojo šimtmečio fizikų įsivaizduotas atomas panešėjo į labai mažus medžiaginius grūdėlius. Šandien jau niekas to netvirtina, tačiau tai nereiškia, jog atomas yra vaizduotės kūrinys — atomas turi realų pagrindą. Mokslas šandien jau žino medžiagos sudedamąsias dalis. Kiekvienas atomas susideda iš branduolio, kurį sudaro protonas ir neutronas, ir iš negatyvių elektronų apvalkalo, kurie apie branduolį sudaro branduolį skrieja tam tikrais keliais, kaip planetų sistemoje. Elektronai visuose atomuose yra vienodi, nors skaičius ir keičiasi. Tačiau kiekvienas atomas turi nuosavą branduolį. Atomų rūšių yra tiek, kiek cheminių medžiagų elementų.

Vienkiemis

J. Kaminskas

KULTŪRINĖ KRONIKA

● Inžinierius Jonas Rugis Lietuvių Studijų Institute kalbėjo apie individo ir visuomenės santykį ir šio santykio apraškas mūsų moderniam gyvenimene.

Sveikinimai, aukos ir nuotolai

Tas pats galioja ir vaikams. Jei tu jam nuneši lėlę, kurių jis jau turi penkias bei galvų ar be rankų ir šią po poros dienų, jei ne tą pačią, ištiks toks pat likimas. Vaikas negali būti be žaislų, bet jei užsakys žurnaliuką, kurį pradžioj tegalės paskaityti tik motina, jei nupirks vaikiską eiliuotą maldaknygę ar pasakėlių knygą, tie daiktai ir po daugelio metų vaikui primins senius, krikštotoją ar motiną, ir apdraskytose knygelėse padaryti įrašai gražius prarastos šviesios vaikystės metus. Viena mada Amerikoje yra gera nors specifiskai amerikoniška — neretai dovanoti voką su pinigais. Įdėjai tokį voką į knygą, gavėjas knygą į lentyną, pinigus į kišenę, tada knygų lentynoje paliks atminimas, ir pinigai bus sumaudoti ten, kur labiausiai reikalingi, o nekaabės spintoj koki megztuko pavidalu. Todėl nedovanok baltinių, lyg tavo bičiulis būtų nuplyšėlis, ar batų (Nukelta į 2 psl.)

● Lietuvos sukilimas. Tokiu vardu 1919 m. Vilniuje buvo išėjus prof. Mykolo Biržiškos vienas pirmųjų darbų apie 1794 metų sukilimą. Šiam sukilimui prieš rusų valdžią pradą davė Zemačių krašto dvarininkas Prozoras, pasikvietęs Tada Kosciuską. Vilniuje kariuomenę suorganizavo Jasinskis. Nors sukilimo dalyviai daugiau buvo vadinami Lietuvos ponai, kurie pritraukė dvarininkus tame sukilime dalyvavo ir anuometiniai baudžiauninkai, atpalaiduoti nuo baudžiavos. Sukilėlių buvo per 30,000. Sukilimas tęsėsi ilgokai. Nors stiprios buvo rusų jėgos, bet Vilnius ir Liepoja buvo sukilėlių paimtas. Rusams sutraukus daug ir gerai ginkluotas kariuomenės, sukilimas buvo numalšintas. Ir autorius šioje nedidelėje knygoje, 32 psl., bet plačiai nušvies tas. Dar kas įdomu, knygutėje įdėti du T. Kosciuskos įsakymai, gana daryti lietuvių kalba. Vėliau buvo tuo klausimu išleista ir platesnių studijų ir periodikoje rašyba.

● Jono Žmuidzino "Ryto kraują", novelių rinkinys, dedikuotas mirusiam tėvui, išėjo 1929 m. Išleido "Dirvos" b-vė Marijampolėje, kurios savininkas Adomas Dundzila buvo tremtinis, gyveno Chicagoje, mirė prieš metus. "Dirvos" b-vė, viena žymesniųjų knygų leidyklių gyvavusi Neprikli. Lietuvoje, išleido per šimtą įvairaus žanro knygų ir, ypač, pagarsėjo vadovėliais mokykloms ir vaikų literatūros leidimu. "Ryto kraują", turįs septynes novelės, kurios periodikoje nebuvo ėjusios ir autorius — debutantas, sulaukė gero įvertinimo. Vėliau buvo išleista ir lyrikos rinkinys. Šiuo metu turi paruošęs kelias knygas, daugumoj beiletristika. Autorius gyvena Londone. Žmona Halina Naruševičiūtė-Zmuidzinienė yra dailininkė.

● O. W. Milašiaus biografią. Prancūzijos vyriausybė kreipėsi į argentinietį rašytoją Ly-sandro s. D. Galtier, prašydama parašyti mirusio O. W. Milašiaus biografią. Galtier buvo artimas Milašiaus draugas, vertęs jo veikalus ir ispanų kalbą. Apie metus laiko praleido Parryziuje rinkdamas reikalingas žinias apie Milašiaus gyvenimą ir poetinę bei diplomatinę veiklą.

● 75 metai nuo žymiojo lietuvių kalbininko ir mokslininko Kazimiero Būgos gimimo suėjo lapkričio 6 d. Ta proga plačiai apžvalgą apie jį davė Amerikos Balsas iš JAV, nušviesdamas jo mokslinę veiklą ir nuopelnus lietuvių kalbai. Būga Rusijoje profesoriavo Permės universitete, o nuo 1922 m. — Kauno universitete. Pirmasis tyrinėjo lietuviškus asmenvardžius ir vietovardžius.

● Ada Korsakaitė ir Romas Viesulas dalyvauja Bradley technologijos institute, Peoria, Ill., surengtoje visos Amerikos grafikos parodoje. Be to, R. Viesulas su tapyba ir grafika dalyvauja New Yorko ir jo apylinkėse parodoje. Jo du tapybos darbai gruodžio mėn. bus išstata PANORAS galerijoje, New York.

● A. Galdiko darbų paroda ruošama Waterbury, Conn., Mattatucca muzėjuje. Parodą organizuoja pats muzėjus. Parodos suruošime iniciatyvą parodė A. Kateiva, JAV gimęs lietuvis. Paroda vyks nuo gruodžio 5 d. iki 31 d.

● K. Ostrauskas yra parašęs ilgą vienveiksmį vaidinimą "Preludais ir Fuga".

Nematomąją tikrovę besistebinti

Atominė fizika ir šis tas virš jos

I

Visuomet, kada tik paminime atomo vardą, prieš akis stoji du dalykai: izotopų geradarbyje medicinoje ir Hirošimos bei Nagasakio baisenybės. Bet mes bandysime nors trumpai, kiek galima prėinamesniu būdu, pa-nagriniuoti trečią dalyką — tai atomo sudėtį arba apie mūsų pasaulio sutvarkymą, kiek jis atspindi atome, ir iš to kairias išvadas pasidaryti.

Kai modernioji fizika atrado neutroną (1932 m.), pavyko (nors ir dirbtiniu būdu) išnagrinėti atomo branduolį. Šandien eksperimentų pagalba turime gana aiškų vaizdą apie atomo sutvarkymą, jo savybes bei svorį, nors tačiau ir be jokių akių matomų žymių. Graikų filosofų Demokrito ir taip pat praeitojo šimtmečio fizikų įsivaizduotas atomas panešėjo į labai mažus medžiaginius grūdėlius. Šandien jau niekas to netvirtina, tačiau tai nereiškia, jog atomas yra vaizduotės kūrinys — atomas turi realų pagrindą. Mokslas šandien jau žino medžiagos sudedamąsias dalis. Kiekvienas atomas susideda iš branduolio, kurį sudaro protonas ir neutronas, ir iš negatyvių elektronų apvalkalo, kurie apie branduolį sudaro branduolį skrieja tam tikrais keliais, kaip planetų sistemoje. Elektronai visuose atomuose yra vienodi, nors skaičius ir keičiasi. Tačiau kiekvienas atomas turi nuosavą branduolį. Atomų rūšių yra tiek, kiek cheminių medžiagų elementų.

Norint atominį branduolį suskaldyti, reikia jį bombarduoti su jį skaldančiomis energijomis. Tokiu būdu tampa išlaisvinta begalinė branduolį rišanti jėga. Ši jėga ir yra atominės energijos šaltinis. Taip skaldantis ura-nijaus izotopui 235 grandininę reakciją gaunamas begalinis spinduliavimas, spaudimas ir karščio energija. Šia eiga remiasi ir atominė bomba.

(Nukelta į 2 psl.)

Apie šventes kartono dėžėje

(Atkelta iš 1 psl.)

šniūrų, lyg norėdamas, kad jis pasikartų, bet dovanok knyga ne todėl, kad jis lavintusi skaityti, bet kaip sumaterialintų Kalėdų dvasinį simbolį.

Ne vienas išskėlė mintį, kad kiekvieno lietuvių kambario būtytų knygų spintelė spaudos su kakčiais paminėti. Kalėdinės dovanos tegu būna tokių spintelėjų papildymas. Kaikas siūlo kalėdinių sveikinimų vietoj pasiųsti pinigais Balfui, tai yra labai gražu ir gerai, bet praktiškai labai sunku padaryti, nes norisi Australijoje, ar Kanadoje, ar kitam pasaulio krašte gyvenančiam bičiuliui nors šv. Kalėdų proga pasisakyti, kad dar neužklūdė didmiesty prauždamas automobilis ir kad dar nepradarai visų pirštų, bespausdamas presą. Bet gera būtų, kad tokiems atitolusiems tautiečiams pasiųstumėm vieną kitą knygą, kurių jie negali įsigyti, dėl valiutos ir nuotolio skirtumų.

Vadai, sistemos ir Čiurlionis

Nukalbėjau ne į temą, nors pradėjau gerai: nuo vadų ir partijų. Kalbėjau apie savo žemės ir savo rašto meilės palaikymą visose generacijose. Esam neturtingi visais atžvilgiais. Niekada nebūsim nuo jūros ligi jūros ir niekada mūsų vadai nebedaugs Maskvai sienų. Neturim pasaulinio masto genijų. Ir, gal būt, vienoj meno rūšy ankščiau, kitoj gal tik po šimtmečio galėsim atstoti šalia didžiųjų. Tačiau, ir tokiame laimėjimui reikia, kad puoselėtą tą visą mūsų skurdų meną visi, kuriuos žavi šviesesnis Lietuvos veidas.

Praeina carai, vadai, šefai ir kunigaikščiai, praeina partijos ir valdymo sistemos, tik Čiurlionio paveikslai vienodai kalba iš rėmų, tik "Aušros" dulkini ir pageltę komplektai liudija jaunos Lietuvos gamtą ir viltį, tik Maironio "Kur bėga Sešupė" nenustoja skambėjus ir Donelaičio būrai tebedirba, ir neaukštelis Plaučiūnas dalgi prageris vis tebedarinoja.

DR. J.S. O'CONNELL DENTIST
Extractions—Plate Work
Hours: Daily 9 a.m. to 6 p.m.
Mon., Thurs. Eve. to 9 p.m.
CREDIT TERMS
326 SO. STATE ST.

"PASKAMBINTI PRIEŠIETI — ATVAŽIUOSIM POPIET"
TELEVIZIJOS, RADIO, PATEFONO TAISYMAS
JONAS GRADINSKAS
J. G. Television, 944 W. 35th St.
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvių — ir geriau ir pigiau!

BRONCIACIN ramina nervus, padeda užmigti, 100 tablečių \$3.00 su pristatymu. Economical Pharmacy, 19034 Conant — LDP, Detroit, Mich. Užsakymus rašyti tikrai angli kalba.

DUOKITE PRAKTIŠKIAUSIAS DOVANAS KALĖDOMS

PROGRESS FURNITURE CO.

Dėl namų, dėl šeimos džiaugsmo. Čia rasite tūkstantinį pasirinkimą dėl Tamtų mažųjų: žaislų - toys. Už prieinamiausias kainas mieste. Maži rankpinigiai rezervuos dalykus Kalėdų pristatymui. Kviečiame greitai atsikankyti į šią

Erdvį ir Patogią Seniausią Lietuvių Bendrovės Krautuvę
4181-83 Archer Ave.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

Malūnas

P. Puzinas

Nematomąja tikrove besistebinti

(Atkelta iš 1 psl.)

II
Bet metafizikas tuo nepasitenkins. Jis tuojuo tokio pozityvistu paklaus: argi tos lygtys ir simboliai neišreiškia kokios tikrovės? Tas "kažkas", ką lygtys atstovauja, juk tikrai veikia ir yra veikiamas; tuo pačiu jis turi būti realus dalykas.

Tai, ką fizikai nepajėgia atsakyti, Aristotelis apie 300 m. prieš Kristų atsakė. Pirmiausia Aristotelis pradedam nuo praktykų dalykų. Jis ima, pvz. skulptorių, kuris, norėdamas iškalti stovylą, reikalauja pradinės medžiagos — materijos (marinuro), į kurį jis dvasioje turėtų vaizdą iškalta (duoda formą). Taigi, materija yra principas (pagrindas) būties, kuris kartu su kitu būties principu — forma sudaro jūslėmis apčiuopiamą matomą daiktą (substanciją). Taip iš materijos ir formos susideda visi kūniški daiktai. Žmogaus forma yra dvasinė siela.

Taigi, šis iš tradicinės filosofijos pamatas hilemorfizmas (hy-le — medžiaga, morphē — forma) veda mus į tą "kažką", gryną galimybę (potenciją), kurią suprantama — pirmoji materija, ir į tą "kažką" kitą, kuri su fizikų lygtimis slypi (kaip aktas) ir yra daikto pavaldas arba forma.

Teisingai žinomas anglų fizikas Jeans, pasirėmęs naujausiais gamtos mokslų daviniais, yra pasakęs: "Pasaulis daugiausiai lygintinas kokiai didėliai minčiai negu mašinai. Dvasia neatrodo daugiausia kaip išsibrovėlis medžiagos karalystėje. Mes pradedame jausti, kad turėtume būti pasveikinti kaip materijos užvaldytojai. Žinoma, ne rašius dvasia turėtų būti pasveikinta, bet dvasia to, kuris ir mums atomus sudėstė stebėtinu būdu".

M. Matukas

KRONIKA

• Religinis žurnalas. Anglijos lietuvių kunigai, norėdami geriau informuoti savo išsisklaidžiusius tautiečius ir stipriau juose palaikyti religines tradicijas bei duoti daugiau žinių apie Kovojančią Bažnyčią, galvojo nuo 1955 m. pradžios leisti pradžioje neperiodinį religinį žurnalą, kurį redaktore komisija sudaro kun. Pr. Daukny, MIC, ir kun. J. Kuzmickis. Žurnalas bus 1 — 2 lankų, nedidelio dydžio ir turės šiuos skyrius: Bažnyčios vaikai kalba (Šv. Tėvo, eniklikų bei kalbų ir mūsų Ganytojų kalbų ištraukos); gyvenamasis akimirksnis (aktualūs vedamasis); ryškios veidai (vyskupų, kat. veikėjų ir pilkų, bet darbsčių žmonių bei pavyzdinių šeimų apybraižos); lietuvių katalikų bendruomenės ir jos istorija (atskirų lietuvių kolonijų ir parapijų vienetų veikla ir istorija); prie šeimoms židinio (dvasinis skaitimas); religinės veiklos kronika (žinios iš Lietuvos, lietuvių kolonijų ir pasaulio); gimimų, mirimų ir vedybų statistika; pamaldų, švenčių, minčių informacijos; kataliko knygynėlis ir pan.

Šiuo žurnalėliu nenorima niekam konkuruoti, tik užkūsti didelę spragą, kuri jaučiama D. Britanijos lietuvių katalikų gyvenime. Apie jį buvo kalbama dar 1950 metų lietuvių kunigų rekolėkcijų metu ir nutarta tirti leidimo sąlygas. Tikimasi,

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDANČIU ŽAIZDŲ, jie negali ramiai miegoti ir naktimis miegoti, nes jų užsikimšusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėtis ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taip: nuoskau džiū nudėgimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taip pat pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHEROSCLEROSIS. Suteikia ramybės odos ir perplėšia tarpšėlių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedrvinio, odos išbrėmų ir t. t. taip pat tinkamas vartoti vaikams kada pasirodo skaudus išbrėmimas nuo vystyklų. Jis yra geras gydymas nuo išvirsnių odos ligų Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Mich. ar rašykite Monney order į:

DR. OTTO ZEMAN
CHIROPRACTOR
Nervų — Nugarkaulio — Akių X-Ray —
Val. 1 iki 4 v. v. ir 6 iki 8 v. v.
3909 W. 26th St. LAWndale 1-1728

Dr. Vytautas Avizonis, M.D.
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St., New York City
Telef. MURry Hill 8-8677
VALANDOS: Susitarus — ketv. ir šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Tel. Bay Shore 7-3710
Susitarus — pirm., antr., treč. ir penkt. visą dieną, šešt. tik iš ryto.

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!

Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — **BRIGHTON SAVINGS and LOAN**! Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave
CHARLES ZEKAS, Sec'y

OFISO VALANDOS:
Pirmad., antr., penktad. ir šeštad. 9 ryto iki 4:30 p. p.
Trečiad. 9 ryto iki 12 v. d.
Ketv. 9 ryto iki 8 v. d.

kad tie lietuviai, kurie gausiai emigravo iš D. Britanijos į JAV, Kanadą ir kitur taipgi palaikys ryšius su buvusia savo gyvenimo ir veiklos sala ir ateis į talką su visokeriopa parama. Žurnalo redakcijos adresas: 21, Ann Place, Bradford 5, Yorks, England.

• "Gabijs" ruošiasi išleisti Kalėdoms Baranauko "Anykščių šilėlių", kurį iliustruoja dail. Pr. Lapė.

DR. ANTONAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1-4 ir 6-9
Šeštadienis nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
Akių, ausų, nosies ir gerklės ligos Pritaiko akinius
6322 South Western Avenue
Valandos: Antradienis ir ketvirtadienis nuo 7 iki 9 val. vak. Šeštad. nuo 10 iki 12 ir nuo 1 iki 3 v. p. p. Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telefonas: PR. 8-3229
Rez. telefonas: WALbrook 5-5076

DR. JUOZAS BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NORTHWEST MEDICAL CENTER
2336 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Val. 12:30-3:30, 6-9 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 11 val. ryto iki 2 val. p. p. šeštad. Tik susitarus trečiadieniais.

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 Street
Kasdien 1-3 vakarais 7-9 val. vak. antradienis ir penktadienis. Trečiad. ir sekmad. ofiso uždaryta.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

DR. VL. BLAŽYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4701 South Damen Avenue
(Kampus 47-tos ir Damen Ave.)
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadienis 2-4 val. vak. Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso tel. LAfayette 3-0048
Rez. FRontier 6-0814

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Valių ir moterų ligos
5159 South Damen Avenue
Pirmad., trečiad. 10-4; antrad. ir penktad. 10-1 p. p. ir nuo 6-9 v. vak. Šeštadienis 10-12 val. p. p.
Ofiso tel. — PR 6-7800
Namų tel. — TR 4-1765

DR. KESTUTIS AGLINSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 West 51 Street
Val.: pirm., ant. 10-12 v. ketv. ir penkt. 6-8 v. v. treč., šešt. susitarus
Ofiso tel. PROspect 6-1795
Namų tel. TRIangle 4-1765

NUO UŽSISENEJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDANČIU ŽAIZDŲ, jie negali ramiai miegoti ir naktimis miegoti, nes jų užsikimšusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudančių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jų gydymo savybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėtis ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taip: nuoskau džiū nudėgimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taip pat pašalina persėjimą ligos vadinamos ATHEROSCLEROSIS. Suteikia ramybės odos ir perplėšia tarpšėlių. Yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios, suskilusios odos dedrvinio, odos išbrėmų ir t. t. taip pat tinkamas vartoti vaikams kada pasirodo skaudus išbrėmimas nuo vystyklų. Jis yra geras gydymas nuo išvirsnių odos ligų Legulo Ointment yra parduodamas po 75 ct., \$1.25, ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicago ir apylinkėse Milwaukee, Wisc. Gary, Ind. ir Detroit, Mich. ar rašykite Monney order į:

LEGULO, Department D.
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartį

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10748 So. Michigan Ave.
VAL: (išskyrus šeštad. ir sekmad.) nuo 2 iki 4 v. p. p.; 7-9 v. vak. Irgonius prima tik pagal susitarimą.
Rezid. 10838 So. Wabash Ave.

DR. ALINA DOMANSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPEC. REUMATINĖS IR SANARIŲ LIGOS
Ligonius prima ketvirtadieniais 6:30-8:30; kitu laiku pagal susitarimą. Tel. GARDen 4-5869.
4038 Archer Avenue

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vak. Šeštadienis nuo 2 iki 4 popie.
Trečiadieniais pagal sutartį.
Ofiso tel.: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 5-524

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Spec. moterų ligos ir akušerija)
4055 Archer Avenue
Kampus Archer ir California Av.
VAL: 2-4 ir 6-8 v. p. p. Šeštadienis 2-7 val. p. p. išskyrus sekmadienį

DR. S. GESTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sirdies, vidaus ir vaikų ligos
4055 So. Archer Ave.
(Kampus Archer ir California Av. Antradienis ir ketvirtad. 6-8 v. p. Šeštadienis 2-4 val. popie.)

DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 10756 So. Michigan Ave.
Val.: Antradienis 7-9 v. Šeštadienis 9-12 p. p. ir 1-5 po p.

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(Kampus Halsted ir 35-ta gatvė)
VAL: 1-4 ir 6:30-8:30 p. p. kasdien, išskyrus trečiadienius. Atidaro šeštadieniais 1-4 val.

Dr. Alexander J. Javois
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Ed.
Val. 2-4 p. p. ir nuo 7-9 v. vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. p. p. susitarimą išskyrus trečiadienius.
2422 West Marquette Ed.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 10-12 ryte ir 5-8 v. vak. Šeštadienis 10-2 v. r. ir 4-6 v. v. Butas 1832 So. 49th Ct.

DR. WALTER J. KIRSTUK
PHYSICIAN AND SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL: 1-4 popie, 6:30-8:30 vak. Uždaryta trečiad. ir šeštad. vakarais

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero
Kasdien 1-3 v. ir 6-8 v. vakare Šeštadienis 12-2 v. r. ir 3-5 v. v. Butas 1526 So. 49th Ave.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popie nuo 12-2:30 v. vak. pirm., antr., ketv. 6:30-8:30 v. Trečiad. ir šeštad. susitarus

DR. IRENA KURAS
SUEC. KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
7156 So. Western Ave. (MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 8-5 p. p. ir 6-8 v. v.; trečiad. nuo 8-8 v. v.; šeštad. 10-12 v. p. ir nuo 1-2 v. p. p.
Ofiso telef. REPUBLIC 7-1108
Namų telef. WALbrook 5-2745

DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 West 47th Street
IGONIS PRIMA: Kasdien nuo 2 val. iki 4 v. popie. Nuo 7 v. iki 8:30 v. v. išskyrus trečiad. ir šeštad. vak.

DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS LIGOS
2423 West 63rd Street
(Kampus 63 ir Artesian)
VAL: 2-4 p. p. ir nuo 6-8 v. vak. Šešt. 2-4 popie.
Trečiad. ir sekmad. uždaryta

Dr. Edward B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2750 West 71st Street
Ligonius prima pagal susitarimą, susitarimą skambinti GRo 6-1321
Susitarimai VILconne 5-20

DR. A. NARBUTAS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
6757 South Western Avenue
Valandos: pirmad., trečiad. ketv. ir penktad. 6:30-8:30 v. vak. Antrad. 0-12 val. ryto. Šeštad. 2-4 v. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Buto telefonas EUclid 6-2506

DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA (DENTIST)
1405 S. 49 Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 p. p., 2-4 p. p., 6-9 p. p. Šešt. 9-1.

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
3259 South Halsted St.
Kasdien 3-6 val. vak. Šeštad. nuo 1-5 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telef. VICTory 2-1484. Rezid. 2257 W. 23 Pl. Telef. FR. 6-5941.

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampus Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. VINCAS RASLAVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5015-5025 N. Paulina Street
(Bethany Methodist Ligoninėje)
Val.: Tik telefonu susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
TELEF. REPUBLIC 7-2290
SPECIALYBĖ CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 West 69th Street
Val. kasdien 10-12 ir 5-8 val. vak. išskyrus pirmad. tik nuo 5 iki 8 v. vak. Šeštad. 10-12 val. Kitu laiku susitarus

DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
Pirmad., antr., ketv. ir penkt. 6:30-8:30 val. vakare. Šeštadienis 2-4 val. popie.
Rez. 4420 So. Talman Avenue

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. RILiance 5-4110
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m. 7-8 p. m. Penktadienį tik popie.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave., Chicago
VAL. nuo 2-4 ir 6-8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1036
Jei neturite višminio telefono, skambinkite Midway 3-0001

VALERIJONO LASAI
kurios sutaisė ir sumaišė DR. S. ALICNAS.

Naudingai patarimai seniems ir jauniems, vedusiems ir nevadusiems. Augstos politikos vyras, žaliųjų dorių garbintojas.

Visiems, kas tik juda, kruta politikos, visuomenės ir kultūros veikloje.

Kaina tik 1.00 dol.

Užsakymus su pinigais siųskite
DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Skelbtis "DRAUGE" apsimoka nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimų kaina yra prieinama visiems.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 W. 47th St.
Kampus 47th ir Hermitage
val.: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. šeštad. nuo 2 iki 6 val. išskyrus sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA
DR. E. TALLAT-KELPSA
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
Marquette Parko ofisas: Fordor Medical Arts Bldg. 2656 W. 63rd St. (kampus Washtenaw ir 63rd) Va. kasdien 3-5 ir 6-8, Treč. ir Šešt. tik 3-5.
Telefonas — PROspect 6-5548
Cicero ofisas: 5002 West 14th St. Val.: 1-3 ir 6-8:30, namų telefonas — 1-2-4.
Telef. TOWnhall 3-0959; namų telefonas — 4-7080. Kitu laiku susitarus

DR. VYT. TAURAS
TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Bendra praktika ir spec. Moterų ligos) Ofisas ir rezid. 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave. Ofiso ir rezid. telefonas PROspect 8-122 Ofiso val. Pirm. 8-10 v. vak. Antr. Treč. ir Penkt. 4-6 v. vak. ir Ketv. 4-6 v. vak. Kitu laiku tik susitarus

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
6255 South Western Avenue
Val. 2-4 ir 7-9 v. p. p. Šeštadienis 2-4 val. p. p. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val.: 1 iki 4 v. p. p. ir 6-8 v. vak. Šeštadienis 1-4 v. d. d.

DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antrad., penktad. 7-8:30 p. p. Šešt. 12:30-1:30 popie. Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-4038 So. Archer Ave.

DR. ONA VASKEVIČIUS
(Vaskeviciūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6560 So. Western Ave.
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-9 v. vak. Šešt. 1-4 p. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kampus Halsted ir 31-mos gatvių. Pirmadienį valandos: 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popie.

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Ed.
VAL. nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
AL. 11 v. r. iki 3 p. p.; 6-9 v. v.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedijos — Protezistas
Aparatų-Protezai, Med. Ban. dazai, Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 39th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
nė patyrimas
Tel. YARD. 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivias akis
ištaisio

Ofisas ir akių dirbtuvė
756 West 35th Street
VAL. nuo 10 iki 2; nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12; šeštad. 10-8 p. p.

DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvina akių įtempimą kuris yra priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo ir skaudančių akių karščių. Atitaisau trumpare

KANTO LIETUVIŠKUMAS

KUN. V. BAGDANAVIČIUS, MIC

Emanuelio Kanto reikšmė

Siemet sukanka 150 metų nuo įjytaus modernių laikų filosofo Emanuelio Kanto mirties. Tektu labai daug aiškintis, norint nustatyti objektyvinę Kanto filosofijos vertę žmonijos minties raidoje. Bet tai yra filosofų reikalas. Jų tarpe vyrauja didelis nuomonių įvairumas šiuo klausimu. Gal tik amžiams slenkant bus galima sulaukti vieningesnės nuomonės Kanto filosofijos vertinime. Dabar šiuo klausimu kiekvienam filosofui tenka palikti daug laisvės.

Tačiau vienu klausimu, liečiančiu Kanto mokslą, jau ir šiandien sutaria ir jo šalininkai ir jo oponentai, būtent: Kanto įtakos klausimu moderniajam gyvenimui. Kanto įtaka yra milžiniška visam paskutinio šimtmečio kultūriniam gyvenimui. Nepaisant to, kad katalikų Bažnyčios sluogsnuose Kanto filosofijai nepavyko įsitvirtinti, ji didelį pritarimą rado liberalistinėje ir, dalinai, protestantiškoje šviesuomenėje. Kanto filosofija greitai išėjo anapus vokiečių kalbos ribų ir sklaidė savo įtaką. Šiandien, norint atsekti vieno ar kito modernaus kultūrinio reiškinio raidą ar kilmę, nejučiomis tenka atsimušti į Kanto filosofiją. Ar mes imsimės grynuosius filosofinius mokslus, kaip pažinimo mokslą, ar visuomeninius mokslus, visur mes prisime Kanto, kaip žymaus žmogaus minties kelrodį. Jo "kategorinis imperatyvas" daugelyje visuomeninio ir dorinio gyvenimo sričių pakeitė katalikišką dorinio tikslą etiką. Mes negalime čia tyrinėti, kaip šis dėsni pasireiškė moderniuose ir visuomeniniuose reiškinuose, bet jis niekur nelioko be pėdsako. Net dabartinė populiarinė meno filosofija yra ne kas kita, kaip Kanto pažinimo mokslo pritaikymas žmogaus reginiam.

Kanto gyvenimo bruožai

Emanuelis gimė 1727 m. balandžio 22 d. Karaliaučiuje. Jo tėvas buvo balnius Jaunas Kantas ruošies teologinėms studijoms, bet mokytojų paskatinamas, pakrupo filosofijon ir matematikon. Nuo 1746 iki 55 dirbo mokytojo darbą. Paskui, gavęs doktoratą, 15 metų buvo Karaliaučiaus universiteto privatdocentu. 1765 m. gavo vicebibliotekininko vietą. 1770 m. buvo pakeltas ordinarinio profesorium ir tose pareigose išbuvo iki savo mirties 1804 m.

Kanto lietuviškumo klausimas

Yra labai akivaizdus faktas, kad Kantas yra kilęs ir gyvenęs etnografinėse lietuvių tautos ribose. Tose ribose yra gyvenę nemažiau, kaip trys generacijos jo protėvių. Dėl to kyla klausimas, ar Kanto nereikia skaičiuoti lietuviui.

Tas klausimas nebuvo dažnai keliamas. Nors negalima sakyti, kad jis visai nebuvo keliamas. Iš paskutiniųjų įvykių, kelių ši klausimą, reikia paminėti du žymesnius: J. Gabrio straipsnį angliškai, paskelbtą žurnale "Pro Lithuania" 1915 m. Paryžiuje; ir 1921 m. žurnalo "Logos" redakcijos paskelbtą tarptautinį konkursą, Kanto santykiams su lietuvių tauta išaiškinti. Konkursas buvo išgarsintas vokiečių akademiniame spaudoje. Konkurso terminas buvo nustatytas 1924 m., kada sukako 200 metų nuo jo gimimo. Premija buvo paskirta 10,000 auksinių, kuri 1922 m. buvo pakeista į 100 litų. Konkursas susilaukė mažo atgarsio. Jis gavo tik vieną rašinį, kuri bandė Kanto lietuvišką kilmę paneigti.

Susidomėjimo Kanto lietuviškumu būta ir visuomenėje. 1921 m. rugpjūčio 3 d. "Lietuvos" dienraštyje buvo paskelbta žinia, kad Stasė Paškevičienė iš Pelesių, Raseinių apskr., padavė prašymą Lietuvai pagražinti draugijai, kad jai leistų pastatyti Kantui paminklą Kaune. Laisvės Alejos gale, prieš Igūlos bažnyčią.

Kanto protėviai

Kantizmo tyrinėtojai paprastai turi tiek daug darbo su milžiniška Kanto raštija, kad į jo biografijos ar kilmės klausimus daug dėmesio nekreipia. Yra įsivyravusi nuomonė, kad jis yra vokiečių, skotiškos kilmės.

J. Gabrys savo minėtame straipsnyje rašo, kad jis Kanto kilmės klausimą tyrinėjo Karaliaučiaus archyvuose ir Klaipėdos krašte. Jis tariasi galįs pagrįsti savo tvirtinimą, kad Kantas buvo lietuvis. Kanto dėdė, kas Richardas Kantas 1667 m. turėjo užėigą Verdaine, netoli Heidekrug, Klaipėdos krašte. Jo sūnus Jonas Kantas persikėlė Klaipėdon, paskui Tilžėn. Vienas jo sūnus Jonas Jurgis persikėlė Karaliaučion ir buvo filosofo Emanuelio tėvas. Kantų šeimoje yra užregistruotas religijos pasikeitimas: Emanuelio senelis priklausė reformatai, tačiau, o filosofo tėvas buvo pabrėžtas liuteronų bažnyčioje.

Švediškos kilmės klausimas

Šių eilučių autorius bandė teirautis nuomonės Kanto kilmės klausimu pas įvairius kompetentingus asmenis. Gana gyvo susidomėjimo šiuo klausimu jis rado pas klaipėdiečius mokslininkus ir visuomenininkus. Kai kurie asmenys vengia šiuo klausimu viešai savo nuomonę reikšti. Vokiečių istorikai paskutiniiais laikais nebuvo visai laisvi Prūsų Lietuvos istorijos klausimais. Nacionalistiniai Vokietijos palinkimai neleido jiems būti visai objektyviems. Vienas Maž. Lietuvos kultūrininkas šių eilučių autoriui minėjo, kad dabar nuotaikos kiek keičiasi. Žymūs Prūsijos istorikai ponas ir ponija Mortonson, anksčiau vengę lietuviškų dalykų Prūsijos istorijoje, dabar esą pakeitę savo nuomonę ir Kanto kilmės atžvilgiu ir pripažįsta jos lietuviškumą.

Kanto kilmę nori savinintis ne vien lietuviai ir vokiečiai. Ją savinasi ir švedai. Švedų vyskupas Jacob Lindblom tvirtino, kad Kantas esąs švedų kilmės. Atsakydamas jam, pats Kantas esą rašęs: "Kad mano protėvis yra kilęs iš Skotijos, tai man yra gerai žinoma".

Ką apie tai manyti? Visų pirma, reikėtų būti tikram, kad Kantas Lindblomui tikrai tai yra rašęs. Jeigu jis tikrai taip yra rašęs, tai nežinia ar jis iki gyvenimo pabaigai tos nuomonės laikėsi. Kaip bebūtų, bent trys jo protėvių kartos yra gyvenusios lietuviškoje aplinkoje, kuri joms negalėjo nedaryti jokios kultūrinės ir etnografinės įtakos.

Etimologija

J. Gabrys, aiškindamas Kanto kilmę, pastebi, kad žodis: Kantas neturi atitinkančios šaknės Vokiečių kalboje. Su tuo reikia sutikti. Bet jis nedaug turi bendro ir su skotiška šaknimi "Kent". Skotiškas: Kent lietuvių kalbos įtakoje greičiau išvirstų į kolę: Kintą, negu į Kantą. Iš skandinavų: Kanu to jau greičiau galėtų pasidaryti lietuviškas Kantas. Galbūt,

dėl to Lindblomas ir kėlė Kanto švediško kilmės klausimą. Galėtų dar būti viena hipotezė, išvesti Kantą iš prancūzų žodžio: Comte. Ypač tai sugestijuota ta aplinkybė, kad pirmojo žinomojo Kanto gyvenamoji vieta turi prancūzišką vardą: Verdaine. (Bet ir tai nežinia, ar čia nėra kokia lietuviška verdė — šaltinis. Pal. Liet. kalb. vadovą).

Lietuvių kalboje šaknis: kant turi apšiai atitikmenų J. Gabrys Kantą išveda iš lietuviško žodžio: kantas, t. y. kantrus. Galbūt, kad taip toli eiti nereikia, nes liet. kalba žino žodį: kantas — briauna (pal. Liet. K. Vad.). Lietuvoje yra žinomos pavardės: Kantautai. Kud. Nau-miesčio parapijoje yra žinoma Kantautų pavardė Amerikoje yra kun. Kantautas.

Jeigu dar pridėsime tuos žodžius, kurie turi ryšį su: kancia, tai gausime labai gausų kant šaknies vartojimo vaizdą lietuvių kalboje. (Kancia, seniau: kancia; iš čia: kentėjimas, kantrus, kančios ir t.t.). J. Gabrys mini, kad Dusbargo kronikoje yra minimos Lietuvos vietovės: Cant-Girdė, t. y. Kanto kalva.

Kantas ir lietuviška visuomenė. A. vaizdžiausias Kanto lietuviškumo įrodymas yra jo įsijungimas į tą lietuvišką veiklą, kuri buvo prasidėjusi Mažvydo laikais ir kuri paskui siekė Bop-p, Schlecherio ir Kuršaičio. Kantas parašė prakalbą lietuviškai gramatikai ir žodynui, kuriuos paruošė G. Mielcke. Knyga buvo išleista Karaliaučiuje 1800 m. (4 m. prieš Kanto mirtį). Iš paties prakalbos rašymo fakto ir iš jos turinio galima išvesti, kad Kantas buvo artimuose santykiuose su lietuviškos literatūros autoriais Maž. Lietuvoje. Prakalba tiesiog įvardinta: "Vieno bičiulio prierašas". Tame savo prieraše Kantas tarp kitko rašo: "Lietuvių kalbos grožybės ir jos būdingi savitumai yra pakankama priežastis, dėl kurių ši kalba turi būti apsaugota ir naudojama tiek mokyklose, tiek bažnyčiose".

"Kalbant apie lietuvių tautą, aš turiu pridėti, kad jie yra labiau persisunkę asmeninio kilnumo, negu jų artimieji kaimynai. Lietuviai yra pripratę kalbėti su vyresniaisiais, kaip su sau lygiais, nuosirdžiai ir paprastai; šie jų nepeikia ir mielai jiems paspaudžia ranką, nes lietuvis niekad savo pareigos nepraleidžia. Jo elgsena pilna savigarbos, yra geriausias jo lojamo laidas ir neturi nieko bendro su kaimynų elgsena, kurie yra išdidūs ir perdeda". (Pal. Donelaičio būry išaugstinimus prieš ateivius).

"Nekalbant apie reikšmę ir naudą išlaikyti tautą, turinčią tokias geras savybes, reikia dar pastebėti, kad lietuvių kalbos senumas ir švarumas, kuri šiaandien yra apsupta ir suspausta siauroje vietoje ir beveik izoliuota nuo kitų rasų, turi didelę reikšmę lingvistiniams mokslams ir ypač senovės istorijai, norinčiai išaiškinti rasių judėjimą. Tai yra dar kita priežastis, dėl kurios ši rasė ir jos kalba turi būti apsaugota". Taip rašo Kantas prakalboje į lietuvių kalbos vadovėlį. Savo geografijos filosofijoje Kantas pateikia svarstymų apie lietuvių tautos likimą, duodamas įdomių sugestijų lietuvių tautos istorijos filosofijai.

Lietuvių kalbos teisių gynėjas

Kokias išvadas galima iš to padaryti? Visų pirma, reikia pakyti išvadą, kad Kantas mokių lietuviškai tiek, kad galėtų būti įsitikins tu, ką rašo. Antra, Kanto prakalba nėra kokia atitaukta nuo gyvenimo pastaba, nieko bendra neturinti

su gyvenamo laikotarpio visuomenės rūpesčiais. Iš jos aiškiai matyti, kad Kantas gina lietuvių kalbos teises mokykloje ir bažnyčioje. Matyt, kad tas klausimas jam buvo tiek aktualus, kad, nepaisant savo filosofinio atitrauktumo, jis drįso į jį kisti. Ir šią prakalbą jis parašė būdamas savo subrendimo viršūnėje, ketvertą metų prieš mirtį.

Ši Kanto prakalba turėjo atitinkamų pasekų vokiečių šviesuomenėje. Lietuviškomis dainomis susidomėjo Goethe ir kiti vokiečių šviesuoliai. Prof. Juozas Eretas savo laiku "Athe-neume" bandė išsamiai nušviesti tuos kelius, kuriais Goethe pradėjo domėtis lietuvių dainomis. Gaila, kad Ereto darbas dabar nėra prieinamas.

Tai, viską apžvelgiant, yra pagrindo įtraukti Kantą į liutuanistines studijas ir skatinti studijuojančius šiuo klausimu susidomėti. Gal nėra visai be pagrindo tie spėjimai, kuriuos "Logos" 1921 m. apie Kantą rašė: "Kanto esą būta lietuvių kilmės, mokėta lietuvių kalba, mylėta lietuvių dainos, net namie kalbėta lietuvių kalba, kaip savo gimtąją".

KRONIKA

• Muzikui J. Gruodžiui 70 metų. 1954 m. gruodžio 22 d. sukanka 70 metų, kai gimė žymusis mūsų muzikas Juozas Gruodis. Jis gimė 1884 m. gruodžio 22 d. Rakėnų kaime, Antavavės vals., Zarasų aps. Mirė Kaune prieš kelerius metus. Pirmą kartą dirigavo simfonijos orkestrui 1923 m. sausio 6 d. Programoje be kitų kūrinių, buvo atliktas jo paties simfoninis vaizdelis Rudenėlis. Koncertas įvyko Tilmanso salėje Kaune. Sausio 10 d. Baltosios Gulbės salėje buvo atlikta pirmą kartą muziko Juozo Gruodžio, smuikui ir fortepionui pritariant, "Smuiko sonata", kurią atliko smuikininkas Vladas Motiekaitis, pritariant pačiam autoriui. Tų pačių gegužės 2 d. Tilmanso salėje muzikas Stasys Šimkus (1887 — 1943 m.) pirmą kartą dirigavo simfonijos orkestrui. Tarp kitų kūrinių programoje buvo atlikta, simfonijos orkestrui pritariant, pirmą kartą jo kanta "Atsisveikinimas su tėvyne" ir "Siluetai", pačiam autoriui skambinant.

• Idomus žemėlapis. Tarp tautinės Valtiečių Sąjungos leidžiamas anglų k. biuletenis persispausdino JAV Žemės ūkio Departamento paskelbtą žemėlapi, vaizduojantį žemės ūkio kultūrų padėtį Europoje. Jame Lietuva, Latvija ir Estija atžymėtos kaip nepriklausomos valstybės.

NERVŲ IR RAUMENŲ SKAUSMAI. Jei jūs kada nors kentėjote nepaprastai erzinančius ir varginančius neuralgiškus skausmus, jei raumenų skausmai beveik varė jus iš proto, jei jūs jaučiate, kad rodo viską atidumtėt, kad tik galėtumėt palengvinti tuos sužaluojančius skausmus ir gelmėti, tada jūs tikrai būsite suinteresuoti išgirsti apie vaistus — ANTRO.

Gaunami pranešimai rodo, kad ši nepaprasta formulė greit palengvina rankų, nugaros ir kojų bei pervargintų raumenų sukeltus skausmus ir aštrų nervų gelmį. Jūs pavartoję labai entuziastiškai aprašo tą džiuginantį palengvinimą gaunama kartais jau nuo kelių pirmųjų dozių. Nekenkėkit daugiau nei vienos dienos, pamėginkit ANTRO. Jūs galite juos gauti paprastai tik pasirašant šį šlaipą į KINGSLEY CO., Dept. 31, Peekskill, N. Y. Tik neužmirškite savo pavarde parašyti aiškiai spausdintomis raidėmis kitą voko pusę, kuri jį užmoksėte pašalinti tik \$3.48. Rašykite dabar, kol dar galima gauti ANTRO už šią žemą kainą.

47th STREET BEAUTY SALON

1853 WEST 47th STREET
This is A SPECIAL OFFER you can't afford to pass
A BEAUTIFUL
DUART PERMANENT . . . \$4.95
(Including Shampoo, Set, Hair Style)
NO APPOINTMENT NECESSARY

WE SPECIALIZE IN
HAIR CUTTING \$1.50
open every day
9 A. M. to 9 P. M.

- Permanent Waving
- Tinting • Dyeing
- Styling

Virginia 7-8441

• Prof. A. Maccina, gražiai vokiečių skaitančioji visuomenėje užsirekomendavęs vokiškai išleisti "Didžiojo inkvizitoriumi", įteikė leisti Herderiui naują savo veikalą — "Das Geheimnis der Boshheit" ir Baltų Institutui žada vokiškai parašyti studiją apie lietuvių dvasią dainose. "Nickšybės paslaptį" Herderio leidykla žada išleisti ateinančių metų pradžioje.

• Dail. J. Račkus, studijavęs Paryžiuje, grįžęs Torontan, Kanadon, išvyko Meksikon, kuri yra labai turtinga meno paminklų, žada ten išbūti pusmetį.

D E M E S I O SELECTED MALE & FEMALE NURSES AT A E T N A NURSES REGISTRY

Registered • Licensed Practical
• Trained Practical •
Graduate & Trained Pediatric
City Wide & Suburban
24 Hr. Telephone Service

LONGBEACH 1-7388

4821 N. Sheridan

Užsiskakite šventėms, šiaandien,

Šviežiai pjautus
KALAKUTUS, "CAPONS",
ANTIS, ŽAŠIS.

JOHN'S POULTRY &
EGG MARKET
5955 W. Fullerton
National 2-2813

PARKWAY CATERING FOR THE FINEST IN CATERING

WE SPECIALIZE IN PARTIES,
BANQUETS, SHOWERS,
WEDDINGS.

2100 Lincoln Park, West

Diversey 8-5000

P A L I S TELEVISION SERVICE

Taisome visų išdirbysčių ir modelių aparatus.
Iki televizijos pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
2608 S. AUSTIN
Townhall 3-7230 Cicero.

MATYKITE JOE

Tai žmogus, kuris supranta apie aliejinę krosnį ir Gazinius šildytuvus.

FRontier 6-3948 —

YArds 7-7544

Send now for
Real Butterscotch Suckers
Large — 24 to a box only \$1.50
Postage prepaid.

KOHLERS KANDY KITCHEN
CEDAR LAKE,
IND.

AURO nuo užmojo galvoje, spiežimui ausyse. Atsiųskite \$2.00 į Economical, 19034 Conant — LDF, Detroit, Mich. Užsakymus rašykite tik anglų kalba.

Shop on 47th Street !

BROWN'S DEPARTMENT
STORE
Patarnauja visai apylinkėi
Geros kokybės prekės visai įsų
šeimai už kainas, kurias jūs išsigalite. Užkirkite šiaandien!
Mums malonu jums patarnauti.
1743 W. 47th Street
LA. 3-9820

LAPKA JEWELERS
Puikiausios brangenybės — papu-salai už teisingas kainas.
Prekyba — augstos rūšies brangenybų, laikrodžių, deimantų, sidabro.
Pilnas pasirinkimas dovanų dėl Graduation.
Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais
1653 W. 47th Street
Virginia 7-6810

Krautuvė atdara nedėlioį nuo 10 iki 5 val. popiet.

KALĖDINIŲ DOVANŲ

IŠPARDAVIMAS

NAUJAMADIŠKOS, GRAŽIOS,
PRAKTIŠKOS, NAUDINGOS

DĖL NAMŲ, DĖL KIEKVIENO ŠEIMOS NARIO

TUKSTANTINIS PASIRINKIMAS

MAŽIAUSIOMIS KAINOMIS ŠIAME MIESTE RASITE

PROGRESS BENDROVĖS

KRAUTUVĖJE

4183 Archer Ave. — prie Richmond gatvės

1955 m. Televizijos Aparatai nuo \$150.00 iki \$295.00
Kvepančio medžio dėžės nuo \$29.50 iki \$69.50
Rašomieji staliukai nuo \$24.50 iki \$69.50
1955 m. mados radio aparatai nuo \$19.50 iki \$74.50
Įvairios lempos nuo \$4.95 iki \$39.50
Kavos virimui setai nuo \$9.50 iki \$29.50
Smoking stands nuo \$1.95 iki \$14.75
Naujos mados veidrodžiai nuo \$2.00 iki \$59.50
Gražiausi paveikslai nuo \$2.00 iki \$14.50
Servizų setai nuo \$9.50 iki \$49.75
Įvairiausių supamos kėdės nuo \$9.95 iki \$48.50
Peilių ir šakutėlių setai nuo \$4.75 iki \$17.75

DĖL MAŽŲ MERGAICIŲ IR BERNIUKŲ

Elektriniai vaikų phonographai nuo \$7.95 iki \$14.95
Coaster vežimėliai pasirinktinai nuo \$1.95 iki \$11.95
3-jų dalių staliukų setai nuo \$7.75 iki \$24.95
Lėlėm vežimėliai nuo \$4.95 iki \$22.95
Puošniausios lėlės nuo \$4.95 iki \$14.75
Puošnios lėlių drabužiams dėžės nuo \$4.95 iki \$14.95
Gražiausių servizų setai nuo \$1.98 iki \$6.95
Rašymui deskutės, black boards nuo \$1.95 iki \$8.95
Televizijos sėdynės (Hassocks) nuo \$3.45 iki \$9.95
Visų dydžių rogelės nuo \$3.95 iki \$6.95

LENGVIAUSI ISMOKĖJIMAI IKI 30 MĖNESIŲ!

PREKĖS PRISTATOMOS VISUR!

KRAUTUVĖ ATDARA KAS VAKARĄ IKI KALĖDŲ

Simtus ir kitų panašių vertybių rasite atsilankę šioje pirmoje lietuvių bendrovės krautuvėje. Prekės yra pilnai garantuotos. Jei pirkejās nepatenkintas, gali grąžinti ir atsiimti visus įmokėtus pinigus.

PROGRESS FURNITURE CO.

4183 ARCHER AVE. — prie Richmond St.

Krautuvės vedėjai ir pardavėjai

J. KALĖDINSKAS, BROLIAI J. ir S. KRUKAI

V. DZENKAUSKAS, J. MISKUS

Eidami atsineškite gazo ir elektros bilas — užsimokėsite be ekstra mokesčių. Taipgi primame vandens taksu, mėlyną kryžlaus apiraudos mokesčius ir telefono sąskaitas. Galite išpirkti American Express money orderius — yra saugu ir patogiu.

Krautuvė atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare.

Ir sekmadieniais iki 5 valandos popiet.

Amerikoniškos knygos pasaulyje

JURGIS GLIAUDA

Žydų tautos istorija

Šiais metais žydų imigrantai Amerikoje švenčia savo kolonijos 500 metų jubilėjų. Tenka paminėti nepaprastą gausybę iliustracijų atžymėta "pictorial History of the Jewish People", Nathan Ausubel'io parašyta. (Crown leidinys). Tai tikrai įspūdingas žydų tautos istorijos vaizdų ir veidų paradas. Tai žydų istorijos dėstymas trumpais škieais nuo priešistorinių laikų iki šios dienos. Atrodo, nėra pasaulyje kampelio kur nebū-

štai pagarsėjęs romanas: "The Flint Anchor" Sylvijos Townsend Wagner (Viking leidinys). Subtilus ir tragiškas romanas. Tai John Barnardo gyvenimas, jo pasekimai ir pralaimėjimai. Barnard kuria ir gyvena klaidingu credo. Jo šeima, jo vaikai ir jo siekimai pagaliau parodo jam, kad visą gyvenimą jis ejęs klaidingu keliu. Visais jam tenka nusivilti, nes viską jis laikęs ne tuo, kas iš tikro. Jis tai mato, bet ne jo galioj pakeisti jo sukurtą gyvenimą.

rė savo romaną. Nebijoma čia menkai ir visuotinei gyvenimo rutinai pažvelgti į akis, ir padaryti tą gyvenimo rutiną romano herojum.

Trečias romanas, kurį noriu čia paminėti, taip pat moters parašytas. Autorė yra advokatė; jos pen-name Gareth Rogers; jos kūrinys "Prisoner in Paradise" (Putnam leidinys). Tai knyga, romanas, skirta tūlam nevykėliui Spartan, kuris likimo sulaužytas patenka į "rojų", pietinę Kaliforniją. Čia jis su-

tinka daktarą, užsimantį neleskaitančiai visuomenei ir tarp recenzentų rado simpatingus atsiliepimus. Amerikietė autorė žvelgia į mus iš tų knygų, kaip pastabi gyvenimo stebėtoja, pastebinti gyvenimo subtilias puses, matant aplinkos problemas, fiksuojanti tą aplinką ir tas problemas gero skonio romano forma.

Vokietijoje mirė dirigentas dr. W. Furtwaengler

Vokietijoje, prie Baden-Baden miesto, mirė garsusis vokiečių dirigentas dr. Wilhelm Furtwaengler, ilgą laiką dirigavęs Berlyno filharmonijos orkestrui ir gerai pažįstamas muzikos pasaulio žmonėms. Kaip svečias dirigentas lankėsi JAV 1925, 1926 ir 1927 m. Po karo, 1950 m., dr. W. Furtwaengler su Berlyno filharmonijos orkestru buvo laukiami vėl JAV, tačiau ši kelionė neįvyko. Gal šio plano nepasiekimą nulėmė ir tos aplinkybės, kad dr. W. Furtwaengler buvo laikomas nacinio režimo simpatiku ar rėmėju, ir po karo turėjo daug bėdos, kol okupacinės valdžios organai jį išteisino, jis vėl pastoviai apsigyveno Berlyne ir dirigavo orkestrui. Už nuopelnus muzikos srityje dirigentas buvo apdovanojamas Vokietijos prezidento Theodor Heuss augštu garbės ženklu. Mirė sulaukęs 68 m. amžiaus.

OP. SOL. V. JANUSKAITE PAS J. KARVELI

Ne ji, bet jos plokštelių albumas iš 15 dainų. Šitokių plokštelių dar nėra buvę Lietuvos istorijoje. Kiekvienam pravartu jas įsigyti. Čia pat galite ir kitas visokias lietuviškas plokšteles. J. Karvelis 3222 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Yards 7-0677.

BILL-DUG be skausmo nuima karpas. Atsiųskite \$2.00 į Econical, 19034 Conant — LDF, Detroit, Mich. Užsakyms rašyti tik anglų kalba.

Kauno senoji pils

tų žydų, ir kur žydai nevaidintų vienokios ar kitokios reikšmės vietinių aborigenų gyvenime. Europa ir Azija, Afrika ir Pacifiko salės. Gilioji istorija ir modernūs laikai — visur esama žydų poveikio į gyvenimą laiką. Nuo politikos, ekonomikos iki muzikos ir poezijos — visur žydai išsilaikė iki svarbių, raktinių pozicijų ir veikla, stumia, formuoja gyvenimą. Surinkta daugybė vardų, kurie kartais nelauktai nustebina, nes raiškiai tų vardų tais, kuriais didžiūojasi žydų tauta. Kaip antai, mažoji žydų tautos kolonija Švedijoje, net Nobelio premijos komiteto pirmininką laiko savo tautiečiu. Ir kartu keis toka atrodo, kad nėra knygoje Ch. Chaplin'o vardo; yra Beilės ir Dolfus, o nėra Rozenbergų ir teisėjo Messinos. Tą rodo, kad leidėjai vis dėlto privergė liesti tai, kas dar per jautru Amerikos žydai, ar skaitytojui amerikiečiui. Knygoje dažnai susiduriama su Lietuva. Yra istorinių bruožų. Ceras skirsnis apie Vilniaus žydų likimą 1941-41 metais Vilniuje, Vilniaus getho sukilimas ir to getho totalus sunaikinimas. Ver ta lietuviams išleisti panašios struktūros knygą apie lietuvių anglų kalba. Ir imtinai pavyzdys iš žydų, kurie savo tautos sūnumi laiko kiekvieną iš žydų kilių, kad ir kurios tautos visuomenėje jis atsidėstų savo gabumus. Ir lietuvių bus gausūs garšiais vardais, žinomais pasauliui, kuriuos dabar vertindami daug ką labai masteliu, nesisaviname lietuviams.

Du moterų romanas

Kitas, taip pat moters parašytas romanas "To Wake in the Morning". Autorė Hilda Krech (Mac Millan leidinys). Romanas apie aštuoniolikinę Josie Colcord, kaip ir anksčiau paminėtas, kupinas menkučio gyvenimo interesų ir rūpesčių. Josie pergyvena karo laikus, jos iš to meto išneštas gyvenimo patyrimas, blankios meilės istorijos, aplinkos pilkuma, kad ir labai herojiški laikai... tai medžiaga, iš kurios autorė sudar-

KAYE HATTERS & MENS WEAR
We have a complete line of Nationally advertised
Mens wear & sport clothes
Custom made Hats
at lowest prices.
3215 W. Armitage
open Monday & Thursday evenings

GELIŲ KRAUTUVĖ — PEOPLES FLORIST

• Skintos gėlės • Vestuviniai buketai • Laidotuvių vainikai. Moderniškai atliekame visus užsakyimus.
H. O. HOMKO, savininkas
Kalbame lietuviškai
1850 West 47th St.
Telef. Lafayette 3-1786

1955 metų
TELEVIZIJOS
RADIO APARATAI SU FM
— FONOGRAFI —
TV IR RADIO LEMPOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuojamas.

DAINA
TELEVISION
sales-service

8130 S. Halsted, DAnub 6-6887

DR. R. W. DAGLEY
VETERINARIAN

5907 Northwest Highway
Phone:
NEWCASTLE 1-6727

PETRO BALTRAMONO KIRPYKLOJE

esancioje Marquette Parke 2543 1/2 West 71 Street
KERPA VYRUS, MOTERIS IR VAIKUS
DARBAS ATLIEKAMAS GRAŽIAI IR SĄŽINGAI

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. CERMAK ROAD TEL. Virginia 7-7747

PERKRAUSTYMAI — MOVING

Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekanciai:

ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

TAUPYKITE

Chicago's Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS \$50,000,000

ATSARGOS FONDAS \$4,000,000

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šėštad, nuo 9 v. ryto iki 4 p. p.
VALANDOS: Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaro.

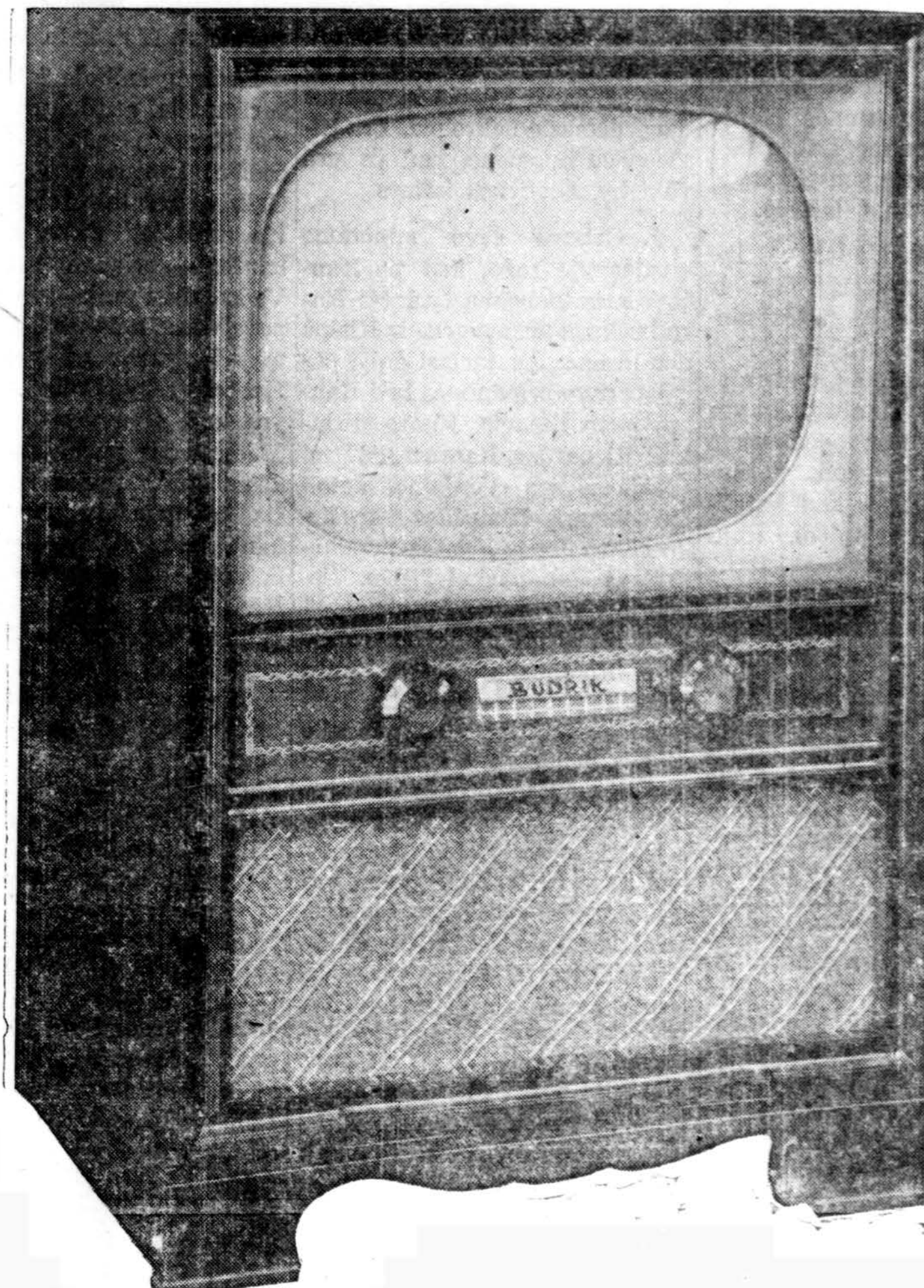
STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

NAUJAS 1955 METŲ BUDRIK NUOSAVU LEIBELIU

TELEVIZIJOS APARATAS

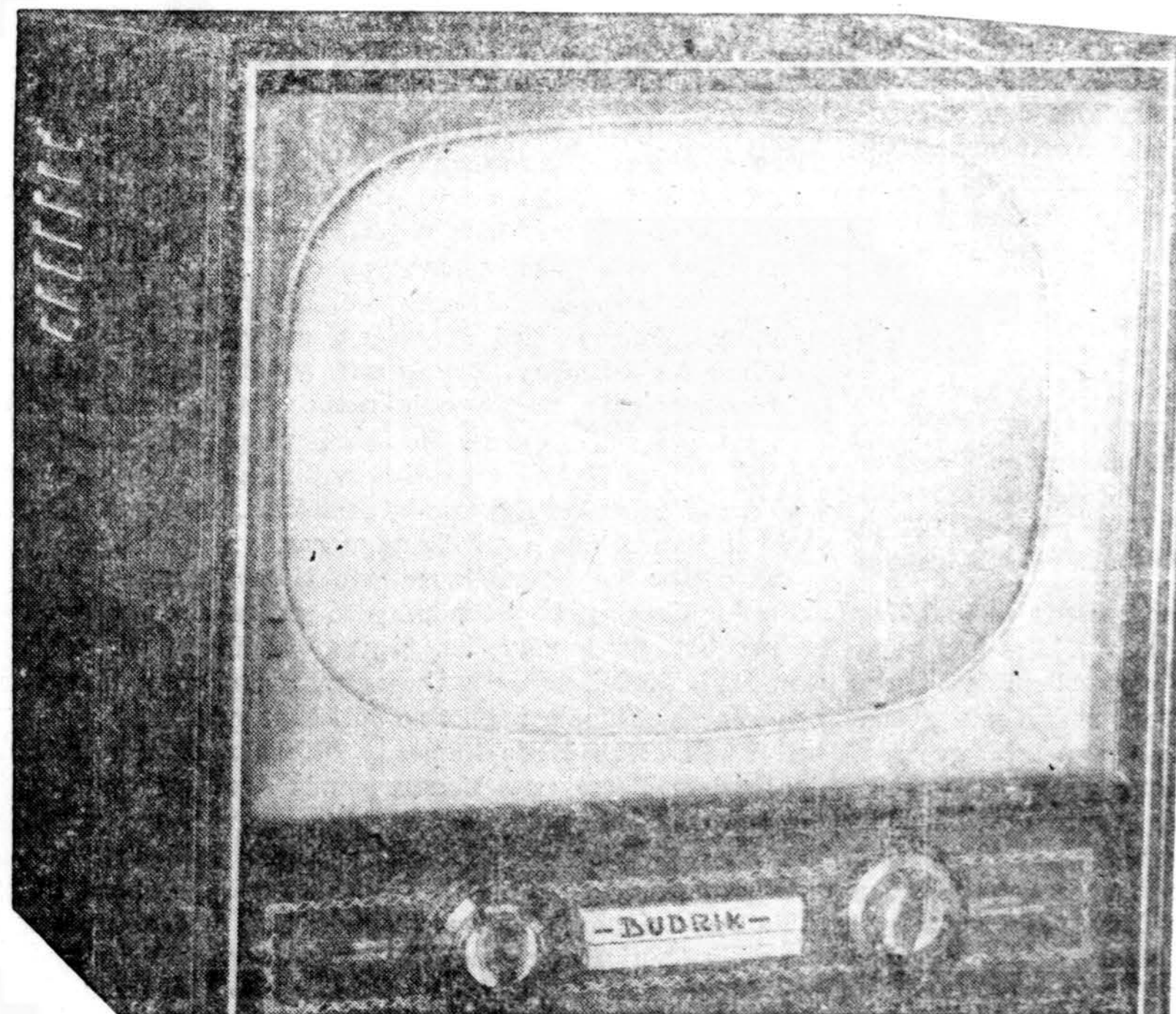
RCA Licensed Patents Underwriters Approved

Specialiai Budrikui padirbtas vienos geriausių dirbtuvių, gaminančios labai aukštos kokybės Radio ir Televizijos aparatus.

100 PROCENTŲ GARANTUOTAS

Dykai permainymas dalių ir tubų vienus metus. 5 metų garantija. 25 tubos (including Aluminized Electric Magnetic Pix and Four Rectifiers, dark glass; 18 K. V. Cascade Tuner 41 M.C./ 1 f.).

Tai yra aiškus paveikslas ir geras balsas, lengvai užtuninimas. Pamaty kite Budriko Krautuvėje. Duodama 10 dienų išbandymui. Didelė nuolaida už jūsų seną setą. Tai yra geriausia dovana dėl Kalėdų jums ir jūsų šeimai.

LENGVI IŠMOKEJIMAI

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 South Halsted Street

Telfonas CALumet 5-7237

IKI KALĖDŲ ATDARA KAS VAKARĄ IKI 9:30 VALANDOS.

ATIDARĄ IR NEDELIOMS NUO 11 IKI 5 VALANDOS.

DYKAI — Kalėdų dovana ir kalendorius visiems.

10 PIRMŲJŲ PIRKĖJŲ, ĮSIGIJUSIŲ BUDRIK'O T.V., GAUS NEMOKAMAI PO RANKINĮ 17 AKMENŲ LAIKRODELĮ (WATERPROOF).

Lietuviška radio valanda leidžiama ketvirtadieniais iš WHFC 1450 kil. radio stoties nuo 6 iki 7 v. v. Klausytojai laimės prizus už atspėjimą.

Marijos metai pašto ženkluose

ANT. BERNOTAS, Waterbury, Conn.

AUSTRIJOJE. Vienoje š. m. spalio 4 — 10 dienomis įvyko II Tarptautinis Katalikų Bažnytinės Muzikos kongresas. Ta proga išleistas 1 šilingo pašto ženklas, kurio piešinyje matome senovinius didžiulius vargonus, esančius šv. Florijono vienuolyne, Augšt. Austrijoje. Šiapus vargonų ant paugštūnimo cherubinas, pučias trimitą.

BRAZILIJA. Šventųjų Marijos Metų proga išleido 2 pašto ženklų seriją. 60 centavų ženkle matome turtinai papuoštą Dievo Motinos statulą, anapus jos ant spinduliuojančio pagrindo — Brazilijos žemėlapią šliu; apačioje parašyta, kad ji yra Brazilijos globėja. 1.20 cru zeirų ženkle yra mums gerai

veikslas kopiją „Dievo Motina su Kūdikiu“; paveikslas buvo nupaišytas anų laikų Bazelio burmistrui Meyer, dabar yra Darmstadto miesto muzėjuje. 10 fr. ženkle yra garsiojo italų dailininko Rafaelio (1483 — 1520) žinomojo paveikslas „Sikstinos Madona“ kopija; anksčiau paveikslas kabojo Drezdeno Zvingerio galerijoje, dabar, kaip sakoma, esąs išgabentas į Maskvą. 15 fr. ženkle yra vokiečių dail. Albrecht Duererio (1471 — 1528) Dievo Motinos paveikslas kopija; paveikslas yra Vienos miesto muzėjuje.

VATIKANAS išleido 2 pašto ženklus 20 ir 35 lry vertės su šv. Pranciškaus bazilikos Asyžuje vaizdų paminėjimui 200 metų sukakties, kai šiai bazilikai buvo suteiktas „patrijarchalinės ir popiežiškosios koplyčios“ titulas. Pati bazilika ma-

katalikų tikėjimą, kas tačiau nereiškia, kad šviesa, kuri mane apšvietė, buvo kokių nors būdu analitinio darbo, tuo metu pasiimto prie Gide knygos, išdava; tačiau abu dalykai vyko vienu metu, ir vienas galėjo iššaukti antrą arba ją parengti. Gide knyga, kurią mini J. Levy, vadinasi „Les Faux-monnayeurs“.

Kaikurie atsivertusį J. Levy lygina su kita žydų tautos atstove — Simone Veil, kuri tačiau nebuvo priėmusi krikšto.

Kun. Jonas Reitelaitis gimė 1884 m. gruodžio 7 d. Nėra žinių ar gyvas, ar miręs. Mokėsi Marijampolėje ir Seinų kunigų seminarijoje. Kun'gu įšventintas 1913 m. Vikaravo ir klebonavo įvairiose vietose, bet kiek ilgiau Krikščionyse, Lazdijų aps. Pripuolamai studijavo etnografiją, etnologiją, archeologiją. Plačiai bendradarbiavo: „Vadove“ (Seinuoseėjusiam),

„Mūsų Senovėje“ ir kituose, išspausdinęs visą eilę archeologinių klausimais straipsnių, ypač, stambus darbas — Liškevos monografija. Įpusėti darbui buvo apie Merkinės, Pūnės ir kitas piliis. Monografijos buvo paruoštos moksliškai. Pasirašydavo R-čią Jonu, J. Raite-liu ir kit.

• Ba.ys Račkauskas, iš Chicago, dabar gyvena New York'e, dalyvavo vyriausioj rolėj St. Simkaus operetės „Čigonai“.

SOPHIE BARCUS
RADIO PROGRAMA
WGCS stoties — Banga
PIRMAD ir PENKTAL
8:45 iki 9:30 val. ryt
ESTAD 8:30 iki 9:30 ryt
PIRMADIENIO vak. nuo 7—8 v.
Sekmad. 8:30—9:30 v. r. iš stoties
WOPA — 1490 kii
121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Ill. HEMlock 4-241

SKELBIAME
MŪSŲ NAUJO

KALĖDINIO KLUBO

(CHRISTMAS CLUB)

ATIDARYMA

Tai lengvas būdas sutaupyti pinigų, reikalingų

1. Kalėdoms
2. Taksams mokėti
3. Vakacijoms ir kitiems reikalams

Įsirašykite į šį Klubą ir pasirinkite savo reikalams bei piniginei tinkamą skyrių.

KALEDINIO KLUBO mokesčius galima mokėti:

po \$2.00	kas antra savaitė
po \$4.00	" " "
po \$6.00	" " "
po \$10.00	" " "
po \$20.00	" " "

Platesnių informacijų kreipkitės į

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

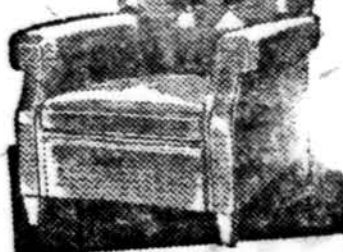
1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois

Tel.: HAYmarket 1-2028

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI—NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS—PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WALbrook 5-9209

JOSŲ KRAUTUVE DEL KRASTE ŽINOMŲ FIRMŲ BALDŲ IR MATRAČŲ!
Simmons — Seeley — Serta — Columbia — Brandwein

Kai jums reikalinga baldų ir namų įrengimų, prekiaukite su šia draugiška jūsų apylinkės krautuve, kur rasit gerą patarnavimą.

Grynais pinigais arba išsimokėjimo sąlygos, kurios jums patiks.

SOUTHWEST FURNITURE Co.
6200 So. Western Ave. (priešais Sears & Roebuck)

Vytauto Didžioji bažnyčia ir Katedra Kaune

pažįstama Nekalto Prasidėjimo šv. Mergelės Marijos statula, stovinti ant žemės rutulio, pamynusi žaltį.

DOMINIKONŲ respublika (Karibų jūroje) Marijos Metų proga išleido 3 oro pašto ženklų seriją 8, 11 ir 35 centimų vertės to paties piešinio. Ženklų piešinyje yra supintos spinduliuojančios raidės MA, virš kurių puslankyje 7 žvaigždės, apačioje įrašas: „Anno Mariae“.

ISPANIJA, kaip paašėjo, šventųjų Marijos Metų paminėjimui leidžia išstati pašto ženklų seriją. Be jau anksčiau šioje vietoje paminėtų dviejų ženklų, dabar papildomai pasirodė dar 3 ženklai. Visuose ženkluose rodomos Dievo Motinos statulos, pagal ispanišką stilių gausiai apdėtos ir papuoštos brangakmeniais. 25 centavų ženkle matome „Apleistųjų Dievo Motinos“ statulą, esančią Valencijos katedroje. 50 c. ženkle yra „Pilioriaus Dievo Motinos“ statula, esanti Zaragozės katedroje. 3 pezetų ženkle parodyta Dievo Motinos statula, kuri yra Guadelupės vienuolyne. Laukiama dar 4 ženklų pasirodant.

KOLUMBIJA šiemet mini 300 m. sukaktį nuo šv. Petro Klavero (San Pedro Klaver, 1581

DISKIN Lotion nuo kūno niežėjimo ir sausos odos. Su pristatymu \$5.00 už pūtį.

Economical, 19034 Conant — LDF, Detroit, Mich. Užsakymus rašyti tik anglų kalba.

Telef. REpublic 7-5853
Kasdien nuo 2 val.

Sekmad. ir šventaa. 9—2 v.

ADOMAS VAITKEVICIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo sistemų įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas

ATLAS FUEL CO. atstovas
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

pašto ženkle matome Cartagenos šv. Petro Klavero bažnyčią.

MALTOŠ sala (Viduržemio jūroje) šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmos paskelbimo 100 m. sukakties proga išleido 3 pašto ženklų seriją to paties piešinio 1½, 3 penų ir 1 šilingo vertės. Ženklų piešinyje parodytas Cospicua bažnyčios didžiojo altoriaus paveikslas, vaizduojantis Nekaltai Pradėtąją. Priekyje Mergelė Marija, už jos Dievas Tėvas, apsupty angelų ir šventųjų, laimimųs ją. Aplinkui įrašas: „1854 — 1954 Centenary of the Dogma of the Immaculate Conception“.

SAARO kraštas Marijos Metų proga išleido 3 didelių pašto ženklų seriją: sakoma, kad tai bus vieni gražiausių pašto ženklų, kada nors išleisti. 5 frankų ženkle matome vokiečių dailininko Hans Holbeino jaunesniojo (1497? — 1543) pa-

toma tolumoje pro medžius svajingame gamtos fone. Bazilikos vietoje 1226 m. buvo palaidotas šv. Pranciškus Asyžietis.

Kultūrinė kronika

• Šviesa tamsybėse. Jacques Levy gimė 1914 m. Paryžiuje ir tuo metu, kai ji naciai suėmė, buvo Grenoble miesto bibliotekininku. Mirė 1945 m. Aushwitz koncentracijos stovykloje. Jis katalikų tikėjimą priėmė 1932 m., tačiau tik po aštuonerių metų buvo apkrikštytas. Tikėjimo šviesa jį pasiekė nepaprastu būdu — perskačius ateistinę knygą. Šiuo metu išleistas jo pomirtinis dienoraštis, kuriame apie savo atsivertimą J. Levy taip rašo: „Savo susitikimą su Gide knyga, tiksliau su esmine jos reikšme, laikau vieninteliu tikru savo gyvenimo įvykiu. Iš čia pradžia mano atsivertimo

MES PRISTATOME ANGLIS IR PEČIAMS ALIJEJŲ — DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS.

Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai keletą blokų ar keliasdešimt mylių. Reikale šaukite mus.

Vieno kambario baldus arba viso namo. Kreipkitės pas mus. Turis daug metų patyrimo perkraustymo darbe.

STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave. Tel. Virginia 7-7097

LIETUVIŠKA GASOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

5750 So. Western Ave. Tel. REpublic 7-9533

TOWING SERVICE 24 VAL PAROJE

Tel. dieną nuo 6 val. iki 8 val. vak. REpublic 7-9533; Naktį nuo 8 val. vak. iki 6 val. ryto WALbrook 5-3220

Shell benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.

Vakarinėj pamaioj nuo 4 val. p. p. iki 10 val. vak. dirba motorų specialistas DAN BOSCO.

Įmonės savininkai: A. Adomėnas, V. Kozica, V. Paalksnis

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, transmisijos, keičiamos dalys. Lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. CESAS — A. STANEVICIUS

1835 CANALPORT AVENUE

Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146; Namų KE. 8-3092

OIL CONVERSION

- HIGHER PRESSURE GUN TYPE BURNER
- MINNEAPOLIS — HONEYWELL KONTROLES
- HEARTH-INSTALLATION
- 1—2½ GAL. ALIJEJUS TANKAS
- FILIR IR VENT VAMZDŽIAI
- ALIJEJUS RODYKLIS • ALIJEJUS KOSTUVAS & VENT ALARM

• VISOS VIELOS • JOKIO ĮMOKĖJIMO **\$25000**

Pilnai įtaisytas

PAKEITIMAS Į GAZINĮ APŠILDYMA

Pilnai įtaisytas **\$17500**

- GAZO DEGINTUVAS • A.G.A. Approved & Passed by Underwriters
- TRAUKIMO REGULIUOTOMAS
- VISOS KONTROLES
- NAUJAS DUMŲ VAMZDIS
- ATSARGOS DURĮ UŽDARYTOJAS
- JOKIO ĮMOKĖJIMO

KELSO

HEATING & AIR COND.

1537 WEST 51th STREET

Yards 7-9333

Taupymas yra turtinumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai yra apdrausti iki \$10,000 Pradėk taupyti tuojau. Mes mokame augstus dividendus

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Telef. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuosimėio

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 dieną, apdovanos puikiai Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikieta, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių staltiesių steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugus ir pelningas patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsiėsite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoji raštinė teikiama sekantieji patarnavimai:

- 1.—Apraustas taupymas
- 2.—Pirmų morgčių paskolos
- 3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
- 4.—Christmas Club Savings
- 5.—Vacation Savings Club
- 6.—Duodami Travelers Checks
- 7.—Notary Public
- 8.—American Express Money Orderiai.

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 v. p.p.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6234 So. Western Ave. Telef.: GROvehill 6-7575

W. W. Jacobs

BEZDŽIONĖS LETENA

(Tęsinys)

— Aš pagėdauju gauti du šimtus svarų, — ryškiai tarė senis.

Tuos žodžius pasveikino griausmingas piano tarškėjimas, kurį pertraukė virpas senio ryktelėjimas. Jo žmona ir sūnus pribėgo prie jo.

— Ji pajudėjo! — jį suriko su pasibjaurėjimu bežiūrėdamas į daiktą, nukritusį ant grindų. — Man betarini pagėdavimo žodžius, ji sukaliotėsi mano rankoje kaip gyvatė.

— Gerai, bet aš nematar pinigų, — tarė jo sūnus, pakeldamas ją ir dėdamas ant stalo. — ir einu lažybų, kad n'ekad nematysiu.

— Tai turi būti tavo įsivaizdavimas, tėve, pastebėjo jo žmona, neramiai į jį bežiūrėdama.

Jis pakratė galvą. — Nesvarbu: nieko bloga neatšitiko, bet, šiaip ar taip, mane sukrėtė.

Jie vėl susėdė prie židinio ir tuo metu abu vyrai baigė rūkyti savo pypkes. Lauke vėjas smarkavo kaip niekad ankščiau, ir senis nervingai pašokdavo kai viršuje durys trinkelėdavo. Neįprasta bei slegianti tylą sukaustė visus tris ir tarsi ligi senoji pora pakilo ir pasitraukė nakties poilsui.

— Ar tikios, tamstos rasi- te pinigų dideliu maiše, vidury lovos, — tarė Herbertas, linkėdamas į joms geros nakties, — ir kažką baisy begulintį ant drabuzinės ir besekantį kaip jį kimšite į kišenės nedorai įsigytą naudą.

II

Sekantį rytą, žiemos saulei linksmai apšviečiant pusryčių stalą, Herbertas juokėsi iš jų baimės. Kambaryje vėl viešpatavo kasdieninė nuotaika, kuri stigo praėjus vakarą, ir nešvari, raukšlėta letenėlė gulėjo netvarkingai pamesta ant bufeto, kas rodė, kad nelabai tebuvo tikima jos galia.

Man atrodo, kad visi seni karieviai yra vienodi, — tarė ponis White. — Kaip galima klausytis tokių niekų! Kaip gali šiais laikais pagėdavimui pildytis? Ir jeigu gali, kaip galėtų du šimtai svarų tau pakenkti, tėve?

— Iš padangės nukrisdami ant jo galvos, — pastebėjo lengvabūdišką Herbertas.

— Morisas sakė, kad visa tai įvyksta labai natūraliai, — tarė tėvas, — taip, kad galima, jeigu nori, tai priskirti atsitiktinumui.

— Gerai, neiškvok pinigų prieš man sugrįžtant, — pasakė Herbertas, besikeldamas nuo stalo. — Aš bijau, kad šitai tavęs nepaverstų žemu, šykščiu žmogumi ir mes turėsimė išsidėdėti tavęs.

Jo motina nusijuokė, ir palydėjusi jį ligi durų, kurį laiką sekė nueinant keliu. Grįžusi prie pusryčių stalo jautėsi laiminga galinti pasijuokti iš savo vyro lengvatikiybės. Bet visa tai jos neapsaugojo nuo bėgimo prie durų pastininkui pasibeldus, nei apsaugojo nuo prisiminimo viršolų girtuokliškų palinkimų, kai ji pamatė kad paštas atnešė siuvėjo sąskaitą.

— Aš tikios, sugrįžęs namo, Herbertas turės daugiau pašalpių pastabų, — ji tarė jiem dviem besėdant pietų.

— Aš turiu pasakyti, — pabrėžė misteris White, nugarėdamas ketletą gurkšnių alaus, — kad tas dalykas sujudėjo mano rankoje, tuo aš galiu prisiekti.

— Tu tik taip galvoji, — raminančiai pastebėjo sena ponis.

— Aš sakau, kad pajudėjo. — atkirtė s'is, — čia nebuvo jokio galvojimo. Kaip tik aš. Kas yra?

Jo žmona nieko neatsakė. Ji sekė paslaptinęs judesius žmo-

gaus lauke, kuris neryžtingai besidairydamas į namus, rodė norą į juos įeiti. Savo mintyse tai surišusi su dviem šimtais svarų, ji pastebėjo, kad nepažįstamas gražiai vilkėjo ir nešiojo švytinčio naujumo šilkinę skrybėlę. Tris kartus jis buvo sustojęs prie vartelių ir vėl nuo jų pasitraukė. Ketvirtą kartą jis sustojo uždėdamas ant jų ranką, o paskui staigiu ryžtu juos pravėrė ir nuėjo taku. Tuo pačiu laiku ponis White savo rankas sudėjo už savęs ir paskubomis atrisusi prijuostės raiščius, tą naudingą apdaro dalį padėjo po kėdės pasėstu.

Nepažįstamąjį, kuris, atrodė, labai blogai jautėsi, ji atvedė į kambarį. Jis bailiai stebėjo ponį White ir susirūpinęs klausė senos ponios pasiteisinimo dėl kambario išvaizdos ir jos vyro apsiausto, drabužio, kurį paprastai jis užsivelka eidamas į sodą. Paskui ji laukė taip kantriai, kaip josios lytis jai būtų leidusi, kad pradėtų savo kalbą, bet jis iš pradžių buvo keistai tylus.

— Aš... buvau neprašytas aplankyti, — jis tarė pagaliau, ir pasilenkė, ir nuėmė pūkelį nuo savo kelnų. — Aš atvykstu "Maw ir Maggins" pavestas.

Senoji ponis pašoko. — Ke tai reiškia? — ji paklausė uždusdama. — Kas nors atsitiko Herbertui? Kas yra? Kas yra?

Josios vyras įsiterpė. — Na jau, motin! — jis tarė greitai. — Šešis ir nešokinėk su išvandomis. Aš esu tikras, tamsta neatneši blogos naujienos, — ir jis bailiai pažūrėjo į kitą.

— Man nemalonu... — pradėjo svečias.

— Jis sužeistas? — klausė motina.

Svečias pasilenkė kėdėje. — Baisiai sužeistas, — jis ramiai pasakė, — bet jis nejaucia jokio skausmo.

— O, ačiū Dievui! — sušuko sena moteris, spausdama rankas. — Ačiū Dievui! Ačiū...

Staiga ji nutruko, kai neleneto įsitikinimo mintis švystelėjo joje, ir pamatė baisy jos baimės patvirtinimą svečio nukreiptam veide. Ji sulaukė alsa vimą ir pasisukusi į savo lėta galvojančią vyrą, savo drebančią seną ranką uždėjo ant jo. Po to užstojo ilga tylą.

— Jis pateko į mašiną, — pagaliau ištare svečias žemai balsu.

— Jis pateko į mašiną, — ap kurtinamą būdu pakartojo misteris White.

Jis atsisėdė, tuščiu žvilgsniu žiūrėdamas per langą, ir paė-

męs savo žmonos ranką spaudė taip, lyg tai būtų norėjęs daryti anais dainavimo laikais, beveik prieš keturiasdešimt metų.

— Jis mum buvo palikęs tik vienas, — jis tarė svečiui, ramiai į jį atsiskudamas. — Tai skaudu.

Antrasis sukostėjo, ir atsistojęs, iš lėto prisitartinio prie lango. — Įmonė įpareigojo mane pareikšti jos nuosirdžią užuojautą jums jūsų didėleje nelaimėje, — jis tarė nežiūrėdamas į juos. — Aš jus prašau suprasti, kad aš tesu tik jos tarnautojas ir pildau jos įsakymus. — Jis nebuvo atsako; senos moters veidas buvo baltas, jos akys sustingusios, jos alsavimas negirdimas. Josios vyro veidas atrodė taip, tarsi jo bičiulis viršila būtų atsidūręs pirmose kautynėse.

— Aš atėjau pasakyti, kad "Maw ir Maggins" firma nusiima visą atsakomybę, — tęsė svečias. — Ji išvis neprisima jokių įsipareigojimų, bet atsižvelgdama į tamstų sūnaus tarnybą, ji nori jums pasiūlyti tam tikrą sumą kaip atpildą.

Misteris White paleido savo žmonos ranką, ir atsistojęs, siaubingu žvilgsniu žiūrėjo į svečią. Jo sausos lūpos išsivogždė žodžius: "Kiek daug?"

— Du šimtus svarų, — nuskambėjo atsakymas.

Neišgirdęs savo žmonos ryktelėjimo, senis šyptelėjo, kaip neregis ištiesė rankas ir besąmonės sudribo ant grindų.

III

Didžioose naujuose kapuose, už kokių dviejų mylių seniai palaidojo savo mirusįjį, ir panėrę šešelyje bei tyloje grįžo namo. Visa įvyko taip greit, kad

PEPTOL žiliams plankams. Atsiųskite \$3.00 už 500 tablečių ir Economidol, 19034 Conant — LDF, Detroit, Mich. Užsakymus rašyti tik anglų kalba.

PAGALIOS...
NAUJAS SRABDIMS
AMERPOL TABLETĖS NCO
ARTHRITIS—RHEUMATIZMO
Naujos žalios AMERPOL table-
tės greit sustabdo pažeidžian-
čius skausmus.

AMERPOL skubiai atleidžia skausmus raudonųjų dėgusių kelių, pirštų, kojų rėsių ir pečių sąnarių bei sustyrusių muskulų. Nesvarbu kiek ilgai jūs kenčiate, nusipirktie AMERPOL šien-
dien.
100 tablečių tiktai \$3.50.
Jei pasijusite savo užsakymą tie-
siai į AMERPOL, mes jums atsi-
siųsime indelį Pena-Heat Salve-
mės nemokamai.
Adresas: AMERPOL, Dept. D,
Chicago 22, Ill.

DINE JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

DIENRASTIS MĖNESIUI NEMOKAMAI!

Didelis šių dienų įtempimas, karo ir kitos galimybės verčia visus atsidėti sėkti kasdienius įvykius. Tam reikalingas dienraštis darosi būtinybė.

Siais metais suka 50 metų kaip iškovota spaudos laisvė. Tas jubilėjus techninė minimas šūkiu: kiekvienose lietuviškuose namuose "lietuviškas" laikraštis. o šiuo metu — lietuviškas dienraštis. Dienraštis "Draugas", pats švedamas 40 m. sukaktį nuo įsikūrimo Chicagoje, daro iš savo pusės auką: naujiesiems skaitytojams siūsiame dienraštį per mėnesį laiko nemokamai, tik malonėkite atsiųsti adresą savo ar kito kuro tuo interesuojasi.

"Draugas" yra sutelkęs arti 1,000 bendradarbių, korespondentų ir informatorių, kas šeštadienį duoda mokslo, meno, literatūros priedą, turi specialius skyrius: moterų, jaunimo (studentų, skautų, studentų), sporto, sveikatos pastarę; kasmet duoda \$1,000 premijos geriausiajam romanui ir pasiekia skarpioje spausdina rinktinis kūrinius.

"Draugas" turi savo bendradarbius Kanadoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Brazilijoje, Argentinoje, Čilėje, Švedijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Prancūzijoje, net ir Australijoje.

Imdami nemokamai "Draugą" mėnesiui jūs niekuo nepaįpareigojate, o turėsite progos susipažinti su geriausiu lietuvišku dienraščiu. Jei "Draugą" dar neskaitytė, atsiųskite savo adresą, o taip pat adresą už paįstamą, kurio jo dar neskaitytė ir mes per mėnesį laiko "Draugą" siūsiame be užmokėčio.

DRAUGAS

2334 South Oakley Avenue
CHICAGO 8, ILLINOIS

— Beždžionės letena! — ji židinio atbraiļos, — atsakė nuspašilenkusi pabučiavo ji — tebės. — Kodėl?
— Ji šaukė ir juokėsi kartu, ir (Nukelta į 7 pusl.)

— Jis svečių kambaryje, ant

— Grįžk į lovą, — jis tarė švelniai, — sušalsi.

— Mano sūnui dar šalčiau, — atsakė senė ir vėl pradėjo verk-
ti.

Josios aimanos garsas ap-
mirdavo jo ausyse. Lova buvo šilta ir jo akys apsunksusios nuo miego. Jis neramiai užsnūdo ir miegojo ligi staigus laukinis ryksmės galvotrukiais jį pažadino.

Išrašykite į mūsų naująjį
CHRISTMAS CLUB DABAR

ateinančioms Kūdikio
Užgimimo Šventėms.
Būsime laimingi, kad įsirašėte.
Platesnį informacijų kreipkitės į

UNION NATIONAL
OF CHICAGO
Michigan Ave. prie 111th St.
Waterfall 8-3637
Federal Reserve System narys.

A — ACME ROOFING,
HARDWARE & PAINT CO.

Be kokios rūšies stogas uždedami ir patalios. Durturaukiai pagaminami patalios ir "tuckpointing", "Gutters" ir "downspouts" įtaisomi, patalios, dažomi.
Pilnai apsidraudę, darbas garantuotas. Krautuvis atdaros kasdien, sekm. ir šventad. nuo 7 v. r. iki 10 v. v.

LAwndale 1-6047
3925 ROOSEVELT ROAD

AUDYKLA • UOSTA
Sav. Kazys Prišmantas
1805 West 46 Street
Chicago 9, Ill.

Telef: LAfayette 3-3085.
Gamina juostas, takelius, juosteles, pagalves vardinu, gimimo ir kitų progų dovanoms. Taip pat galima gauti ir knygų.

Vestuvėse, krikštynose, pobūviuose ir namuose tinkamiausia vartoti yra —
LIETUVIŠKI SALDAINIAI
KAUNAS, VILNIUS, PALANGA VARDAS SOKOLADINIAI
VAISINIAI, SALTMETINIAI, KARVUTĖ ir kitokios rūšys
Vartotojai reikalaukite visose lietuviškuose maisto krautuose. Prekybininkai užsi-
sakykite tiesiai iš gamyklos.
Mr. Stasys Petrauskas, 838 W. 33rd Pl. Chicago 8, Illinois

ST. ANTHONY SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Telefonai: TOWnhall 3-8131—8132
JUOZAS GRIBAUŠKAS, Vedėjas

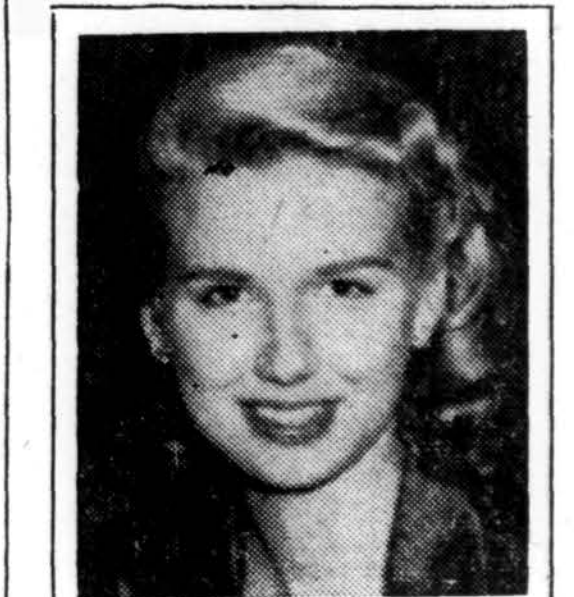
SUTVARKYKITE LAIKU SAVO AUTOMOBILĮ
Body Repair Stasys Dapkus
3255 S. Union Ave. Tel. Calumet 5-1127
Pritykęs mechanikas, turįs moderniausius įrankius gerai ir nebrangiai pataiso, karo-
seriją ir nudažo, taip pat sureguliuoja
motorą, kad taupiau naudotų benzina ir
alyvą. Dirbtuvė yra 3251 Lowe Ave., įva-
žiavė reikia iš lėtos. Kas negali atvažiuoti į
dirbtuvę, skambinkite telef. sustartumui.

Attention, Property Owners
and Contractors!
Morton Woodworking Co.
We Specialize in
Custom made wood kitchen cabi-
nets, Formica tops, architectural
woodworking. Guaranteed work-
manship.

City & suburbs — Estimates
OLympic 2-8606
3219 LOMBARD AVE.
Cicero, Ill. Emil Litowsky

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

K. KALVENAS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29,
(3-čias aukštas, durys po kairė, arti
63-čios gatvės ir California Ave.)
duoda trenirintis prieš karą balgas
Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privatus.
VERTIMAI — ANKETOS LAISRAI

JUDITA
Metrikaitė
SURIJ KARALAITĖ

Dabar yra pats laikas aplankyti
vieniute lietuvišką maisto gami-
nių krautuose Amerikoje.

METRIKIŲ FARM FOOD CO.
KRAUTUVĖ

1807 West 47th Street
Chicago 9, Illinois

Metrikiai jau yra nuo pernai me-
to padidinę iš įsigyjamų savo
krautuose, kad galėtų geriau ap-
tarnauti savo skaitlingus pirkėjus.

Artėjančioms Kalėdų šventėms
turi pritaikyti skaitlingi, mo-
džiolinkai ir kitų rūšių dešrų ir
kumpių. Turi didelį pasirinkimą
įvairiausių grybų ir daržų laivay-
kų atgabenčių iš Europos. Importu-
to ir vietos gamybos šokolado
ir saldinių; prisikonių, kurie yra
reikalingi paruošimui Kalėdinių
valgių yra didžiausias pasirinki-
mas. Keturių rūšių sūriai (lietu-
viški), kurie yra gaunami švieži
du kartus savaitėje, gardžiausias
kaimiškos gretinėjusis ir sal-
džios. Visą čia rasite kas tik
reikalinga pasiruošimui Kūčių sta-
lui ir Kalėdų šventėms. Galite
u/sisakyti reikalingus dalykus ir
telefonu YARDS 7-8393.

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

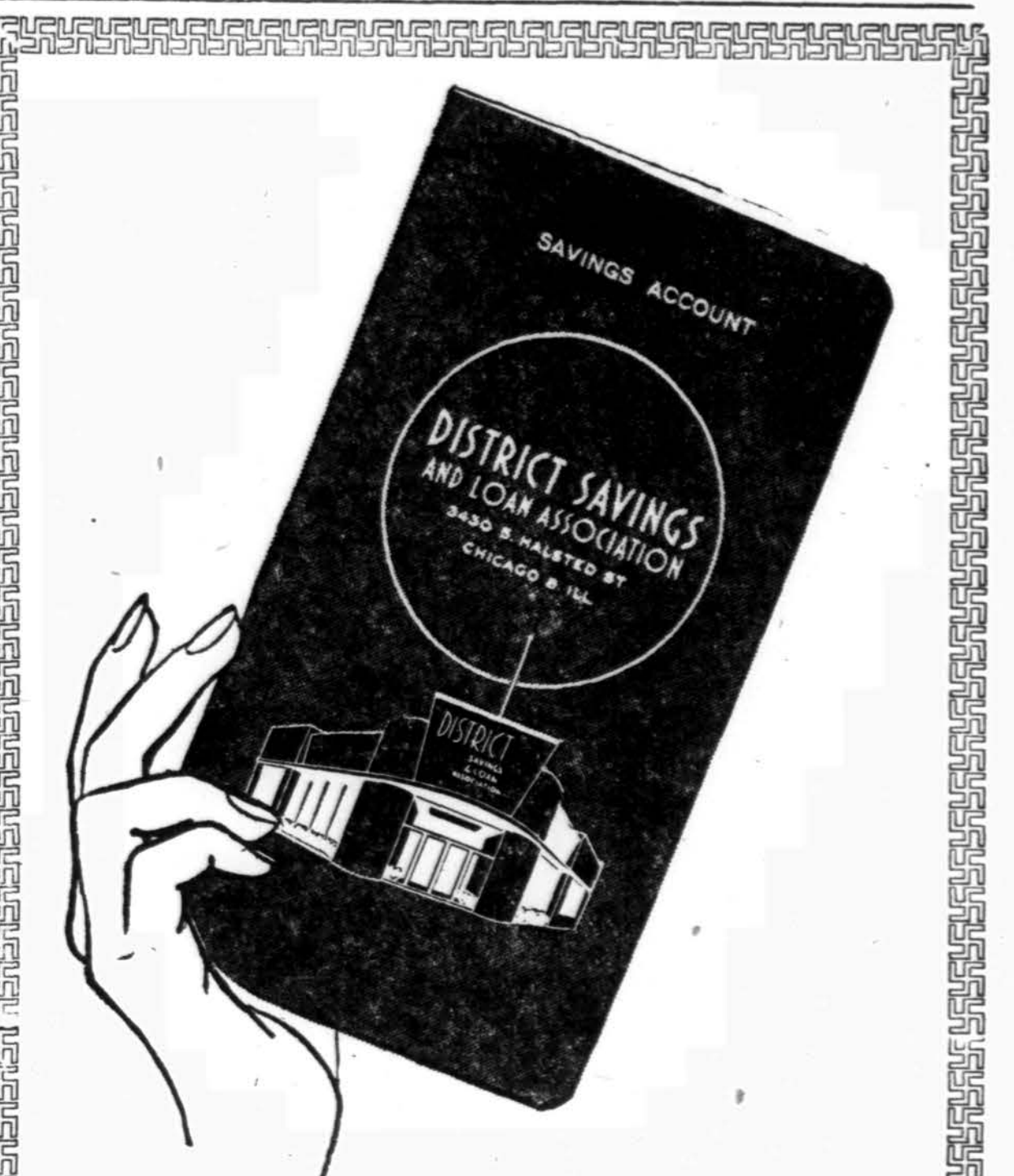
Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivys-
kupo Matuliečiaus, MIC, atgaivinta, kviečia
pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Mari-
jonai dirbą Amerikos lietuvių tarpe:
Dievui leidžiant jie dirbąs ir Lietuvoje:
jie veda mokyklas; redaguoja laikraštus;
skelbia misijas. Paslaukokite Dievo tarnybą;
darbuokitės po Panelės švenčiausios vėliava;
stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašy-
kite novicų vedėjui. Laikite pažymėkite kiek
mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks svei-
katos stovis. Laiką siųskite žemiau paduotu
adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie
dirbtų įvairius vienuolių darbus mokyklose, spaustuose, raštinėse,
bažnyčiose ir kitur. Labai pagėdaujami moką kokį amatą. Norintiems
pramokti kokio amato bus sudaryta progą.
Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelė šven-
čiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju:
pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

**MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY,
CLARENDON HILLS, ILLINOIS**

GERIAUSIA ŠIŲ METŲ KNYGA

Jūs galite perleisti daug knygų šį metą, bet Jūsų District
Savings knygutė yra ta, kuri jums duos daugiausiai pasitenki-
nimo ateityje.

Skaitysite džiuginanti atpasakojimą jūsų District Savings
knyguteje. Jos puslapiuose matysite kaip jūsų sutaupos auga
jūsų ir jūsų mylimųjų apsaugai. Joje rasite žingsnis po žings-
nio atžymėtą progresą link jūsų užsibrėžto ifnansinio siekio.

Ir atmintkite, jūsų knygutė jums parodo kaip District gau-
sūs dividendai deda pinigų į jūsų sąskaitą du kartus į metus.

DISTRICT SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street
Phone: Cliffside 4-0104

JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Serving Chicagoland Since 1897

K. GASIŪNAS MOTERŲ ROBŲ
SUVEJAS
Prima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus.
Iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmo-
kėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus
ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. R.Epublic 7-6329

NELAUKITE, NES —

rytoj jau gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius
ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad
jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Neklaimė išti-
kus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI šių kompanijų:

MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURA. CO.
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
COLUMBIA INSURANCE COMPANY

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043
Telefonas CEntral 6-5208

Lietuvių Prekybos Namai

Kainos be užprašymų, prekės be brokų. Klientų sąskaitos neparduodamos Finance Co.

Pirkite šiais metais — mokėsite sekančiais
Prekyba atidaryta iki Kalėdų kasdieną 9—9:30
Sėkmadieniais 9—5 val. vakaro

100 elektrinių dulkių siurblių dovanai

Holiday CLEANER
Engineered by HOOVER
Full set of attachments
Styled by Henry Dreyfus

ONLY \$79.95 Complete
EASY TERMS

QUIETER — MORE POWERFUL
Exclusive with Holiday... new Cyclo-Tronic cleaning action; for greater dirt-getting power. This superior cleaner speeds you through all your cleaning in much less time!

SUPERIOR FEATURES!

Visi klientai šį mėnesį perkanti svečių kambario baldus, miegamojo kambario baldus, televizijų aparatus ar kitus baldus gauna Hoover 10 dalių dulkių siurblių vertės \$79.00 DOVANAI.

Du Mont WIDE HORIZON Teleset*

★ Bigger Screen!
★ Brighter Pictures!
★ Better Reception!

Trust us to bring you the first name in television at the last word in low prices! Du Mont WIDE HORIZON Television gives you biggest 21-inch pictures... much wider than a newspaper page! Photo-sharp, rock-steady reception, more life-like in every way!

DUMONT®

Didžiausias pasirinkimas Televizijos aparatų geriausių Amerikos firmų. Nė vienas neprilygsta DUMONT Televizijoms.

17 inčų puikiai aparatai; blond ar mahagoni tik \$149.00
21 inč puikiam mahagoni kabinete tik \$199.00

Didžiausias pasirinkimas vaikams žaislų, miegamųjų, puikiausių šventėms dovanų už žemiausias kainas, mokėkite sekančiais metais.

FURNITURE CENTER, INC.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Imonės Vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 South Halsted Street
TEL. — VICTORY 2-4226

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 9:30 vė vak. ir sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų.

Bezdzionės letena

(Atkelta iš 6 pusl.)

— Tik ką dabar aš pagalvo-
jau apie ją, — ji atsakė isteri-
škai. — Kodėl aš nepagalvoju
apie ją anksčiau?

— Galvoji apie ką? — jis

teiravosi.
— Apie kitus du pageidavi-
mus — ji greitai atsakė. —
Mes tepareiškime tik vieną.

— Ar jo tau nepakanka? —
jis paklausė žiauriai.
— Ne! — ji sušuko pergali-
gai. — Mes pareiškime dar vi-
ną. Greitai nusileisk žemyn, ir

pareišk norą, kad mūsų vaikas
sugrįžtų gyvas.
Vyras atsisėdo lovoje ir nus-
tūmė antklodę nuo savo virpan-
čių kojų. — Brangus Dieve, tu

esi pamisusi! — jis suriko nus-
tebęs.
— Surask ją! — uždusdama

ji šaukė. — Greit surask ją ir
pareišk pageidavimą... Aiman,
mano vaikas, mano vaikas!

Josios vyras brėžtelėjo deg-
tuką ir įžiebė žvakę. — Eik į
lova, — jis tarė nedrąsiai. —
Tu nežinai ką besakanti.

— Mūsų pirmasis pageidavi-
mas buvo įvykdytas, — tarė
žmona karštligiškai. — Kodėl
negali įvykti antrasis?

— Tai buvo supuolimas, —
sušvogždė senis.
— Eik, paimek ją ir pareišk

pageidavimą! — šaukė senoji
moteris ir tempė jį prie durų.
Patamsyje jis nusileido žem-
yn, apgraužė pasiekė svečių

kambarį, o paskui židinio at-
braižė. Talismanas tebegulėjo
savo vietoje, ir baimė, kad neiš-
tartas pageidavimas gali at-

vesti jo sumaitotą sūnų pirm
nei jis apsisuka kambarį, apėmė
jį ir jis sulaukė alsavimą paju-
tęs, kad pametė kryptį durų

link. Jo kakta atšalo nuo prakai-
to, jis nuojauta surado ke-
lią aplink stalą ir grabiniojo

sienu ligi atsidūrė mažam kori-
doriuje su žalingu daiktu ran-
koje.

Netgi jo žmonos veidas atro-
dė pasikeitęs, kai jis įėjo į kam-
barį. Jis buvo baltas ir laukias,

ir jo baimėje jam pasirodė tur-
ris nenatūrali išvaizda. Jis iš-
sigando dėl jos.

— Tark pageidavimą! — ji
suriko smarkiai.
— Tai pamišėliška ir nuode-
minga, — jis pramokėjo.

— Išstark pageidavimą! —
pakartojo jo žmona.
Jis pakėlė savo ranką. — Aš

pageidauju, kad mano sūnus pa-
reity gyvas vėl.
Talismanas nukrito ant grin-
dų, ir jis žiūrėjo į jį virpėda-
mas. Kai jo žmona liepsnojan-

čiom akim prėjo prie lango ir
pakėlė užuolaidą, jis atsisėdo
į kėdę drebėdamas.

Jis sėdėjo ligi sustingo nuo
šalčio, protarpiais žvilgtėdėda-
mas į senės figūrą, besidairan-
čią per langą. Žvakigalis, išde-
gęs žemiau žvakidės porcelinės

briaunos, mėtė tvakinčius še-
šėlius ant lubų ir sienų, ligi pa-
galiau blikstelėjęs smarkiau nei
prieš tai, užgeso. Senis, su ne-
išsakomu palengvėjimo jausmu
dėl talismano netesėjimo, nu-
krypavo prie savo lovos, ir tuoj
netrukus senė tyliai ir abejin-
gai atsirado šalia jo.

Nė vienas nekalbėjo, bet abu
patylomis klausėsi tik laikro-
džio tiksenimo. Grindys sugir-
ždėjo ir cypianti pelė nuskubėjo
palei sieną. Tamsuma buvo slė-
gianti, ir kurį laiką išgulėjęs
prievartaudamas savo drąsą,
vyras paėmė degtukų dėžutę ir,
vieną įbrėžęs, nuėjo į apačią
žvakės.

Laipčių papėdėje degtukas iš-
sibaigė, ir jis sustojo įbrėžti ki-
tą, ir tą pačią akimirka beldima-
sis, toks tylus ir paslaptingas,
kad vos buvo girdimas, nuaide-
jo nuo priešakinio durų.

Degtukai iškrito iš jo rankų.
Jis stovėjo nejudėdamas, su-
laikęs alsavimą, ligi beldimasis
buvo pakartotas. Tada jis ap-
sisukė ir greitai pasileido į sa-
vo kambarį ir uždarė duris. Tre-
čias beldimasis nuskambėjo per
visą namą.

— Ką tai reiškia, — suriko
atsikeldama senė.
— Žiūrė, — atsakė senis vir-
pančių balsu. — Žiūrėk. Ji laip-
tais pralėkė pro mane.

Jo žmona atsisėdo lovoje be-
sisklausydama. Garsus balodo-
jimas aidėjo po visus namus.
— Tai Herbertas! — ji su-
cypė. — Tai Herbertas!

Ji nubėgo prie durų, bet jo-
sios vyras ten atsidūrė pirma-
jos, ir pagriebęs ją už rankos
stipriai laikė.

— Ką tu nori daryti? — ki-
miai prašnabždėjo.
— Tai mano vaikas, tai Her-
bertas! — ji šaukė besisteng-
dama išsivaduoti. — Aš buvau

užmiršusi, kad jis buvo už dve-
jų mylių. Paleisk! Aš turiu at-
sidaryti duris.
— Dėl Dievo malonės neleisk

jam įeiti! — šaukė senis drebė-
damas.
— Tu išsigandai savo paties
sūnaus! — ji šaukė spurdėda-
ma. — Leisk man įeiti! Aš einu,

Herbertas! Aš einu!
Beldimas kartojosi vėl ir vėl.
Senoji moteris staigiu truktė-
lėjimu išsivadavo ir išbėgo iš
kambario. Jos vyras ją sekė iš
paskos prie laiptų aikštelės, ir

jį šaukė maldaujamai, tuo me-
tu kai ji skubėjo laiptais žem-
yn. Jis išgirdo retėžio tarskė-
jimą ir apatinės sklasties lėta
bei sunkų traukimą. Po to se-
nės duslų ir įtemptą balsą:

— Sklęstis! — ji šaukė gar-
siai. — Lipk žemyn! Aš nega-
liu jos atstumti!

Bet jos vyras keliais ir ran-
komis šliaužė kaip laukinis, gra-
baliodamas po grindis letenos.
Kad tik ją surasti pirma nei

šmėkla įsibraus į vidų. Balodo-
jimai, nelyginant kulkosvaidžio
kalenimas aidėjo po namus, ir
jis išgirdo tarskėjimą kėdės, kai
jo žmona ją pristatė prie durų.
Jis išgirdo kaip sugirgždėjo
sklęstis, pasiduodama atgal, ir
tą pačią akimirka jis rado bez-
dzionės leteną ir pamišėliškai
ištare savo trečią ir paskutinį
pageidavimą.

Baladojimas staiga nutilo,
nors jo aidas vis dar tebeskam-
bėjo namuose. Jis išgirdo atstu-
miamą retėį ir atidaromas duris.
Šaltas vėjas įsibrovė laip-
tais, o jo žmonos ilgas ir gar-
sus nusiminimo skundas jam
suteikė drąsos nubėgti žemyn
prie jos, o paskui toliau, už var-
tų. Gatvės lempa, žibėdama
priešingoje pusėje, apšvietė ty-
lų ir tuščią kelią.

Išvertė P. Gaučys

KRONIKA

• Dr. Jurgis Budzeika, anks-
čiau dirbęs tyrimo darbą Ameri-
kiečių Institute, Great Barring-
ton, Mass., dabar profesoriuja
Manhattan College, New Yorke,
dėstydamas ekonominius ir
bankinius mokslus.

• Skulpt. V. Kašubos ketu-
rios Madonos, iškalios iš grani-
to, jau papuošė naujai stato-
mos Svė. P. Marijos Gimimo lie-
tuvų parapijos bažnyčios fron-
ting Marquette Park kolonijoje,
Chicagoje, Ill.

• Prof. Z. Ivinskis yra pa-
rašytas parašyti vokiškai Lietu-
vos istoriją.

• A. Skėma parašė naują ro-
maną vardu "Keltuvai".

N-A TABLETS nuo astmos, arth-
rite, reumatizmo, apkurtimo, už-
mo ausyse, trumpo alsavimo. Atsiu-
skite \$3.00 ir Economical, 19034
Conant — LDF, Detroit, Mich. Už-
sakymus rašykite tik anglų kalba.

**PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS**

Turite naują didelį sunkvežimį
ir apdardas

6930 S. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

CONRAD'S — FOTOGRAFAS
(Lietuvis)

Moderniškai įrengta
vieta įvairioms nuo-
traukoms. Specialy-
bė — vestuvės. Jau-
navėdžiams duoda-
ma puiki ir brangi
dovana. Sąžiningas
ir gražiai atliktas
darbas.

414 WEST 63rd STREET
Tel. ENG. 4-5883 arba ENG. 4-5844

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE

2555 West 47th St.
CHICAGO 32, ILL. LAf. 3-1083

SAVINGS & LOAN ASSN

INSURED
UP TO
\$10,000

3%
MONTHLY
DIVIDEND

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

**PIRKITE TIESIOG NUO
MR. NELSON**
— savininko —

**St. Casimir Monument
Company**

3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias paminklams planų
pasirinkimas mieste

Telef. CEDarcrest 3-6335

MOVING
A. BENIULIS atlieka įvairius per-
krautumus ir pervežimus iš toli-
mų ir artimų atstumų.

Telef. SE. 3-2146
arba EL. 7-7075
1885 CANALPORT

SKELBKITĖS "DRAUGE".

P. & J. JOKUBKA
LAIKRODŽIŲ, BRANGENYBIŲ, RADIO BEI
TELEVIZIJOS KRAUTUVĖ
(Buvusi Kass-Kasakauskio krautuvė)

1. Sužiedotųjų ir vedybiniai deimantiniai
žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių, ša-
kučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto apar-
tai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir G. E.
televizijos ir Zenith, G. E. ir Bulava radijos.
7. Televizijos ir radio lėmpučių, 8. Žaislai ir
ašymo reikmenys Elektriniai indai

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas

402 Archer Ave., Chicago 32, Ill. Tel. LA. 3-3661

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. REpublic 7-213
2314 W. 23rd Pl. VIRginia 7-6672
10756 S. Michigan Ave. PULman 5-1270

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.

GRovehill 6-2345
TOWnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741-2 ir BishoP 7-9481

4330 34 South California Avenue
Telefonas LAfayette 3-0440
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sunkite

MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčios
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurio gyvena kitose miestuose dalyse: gausime
kopyčią arčiau jūsų namų.

**SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVŲ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS**

ambulan-
sas yra
dieną ir
naktį. Re-
scale bankite
mus.

Antanas M. Phillips
8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 1-346

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VASAITIS-VANCE
6126 W. Roosevelt Road Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Telephone YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKASKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
8319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

JULIUS LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 2-3572

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Tel. YArds 7-0781

VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO 50, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Perskaite dien. "Drauga", duokite jį kitiems.

Moterys GYVENIMAS

No. 23
No. 81

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3130 S. Halsted St., Chicago 8, Ill., Tel. DAnube 6-6887; Virginia 7-0618

INDIJOS MOTERYS

JUOZAS PRUNSKIS, New Delhi

Gal niekur pasaulyje moters gyvenimas nėra buvęs taip tragiškas, kaip Indijoje.

Pirmiausia, čia buvo žiaurus paprotis — suttee — pagal kurį, mirus vyrui, jo palaima susidėgindavo ir jo našlė. Britai, su dideliu ryžtingumu prieš tai kovodami, šį paprotį išnaikino, bet dar 1780 metais, mirus viename princui, buvo sudėgintos visos 64 jo žmonos. Ir šiemet viena našlė susidėgino mirus vyrui, ir minios plaukė tą vietą pagarbiai lankydamos.

Ir dabar dar papročiai draudžia našlės išeiti iš daugelis jų tarnauja kitiems žmonėms. Daugelis moterų kaktose nešioja raudoną dėmę — ženklą, kad ji ne našlė.

Antras moters sunkumas — daugelyje vietų mergaitės jungtuves visiškai apsprendžia tėvai. Būna atsitikimų, kad tėvai mergaitę pažada dar nekalbančiai. Vestuvės gali įvykti dar nesubrendus ir žinomi atsitikimai, kada 50 metų vyras vedė 10 m. mergaitę.

Indijoje yra dabar jau benykštąs paprotis, kad moterys turi vaikščioti užsidengusios veidus, tik akis palikdamos atviras. Burną uždengus, joms sunku alsiuoti ir tai yra viena iš priežasčių, kodėl tarp moterų gana gausi džiūva.

Nuotakos 15 metų

Indijos vyriausybės išleido įstatymą, kuriuo draudžiama mergaitėms tekėti jaunesnėms, kaip 15 metų amžiaus. Tas nuostatas turi didelės reikšmės indei: buvo atsitikimų, kada tėvai „apvesdindavo“ dar tik kelerių metų mergaites. Jeigu jos „vyras“ mirdavo, tokia vaikas visam amžiui palikdavo našlė, be teisės išeiti, tik likdama tarnaitė šeimoje.

Mahometonai (kurį Indijoje yra keliadešimt milijonų) ir indai, ypač turtingesni, vesdavo po kelias žmonas. Kovodama su tais iškrūpimais, Indijos vyriausybė išleido nuostatą, kad tik pirmoji žmona gali paveldėti mirusio vyro nuosavybę. Antroji šiuo atžvilgiu lieka beteisė: nei ji, nei jos vaikai turto nebegaali paveldėti.

Indijos kaimietės

Mano pirmoji diena Indijoje pasitaikė didelė šventė, kada net daugelis kaimiečių atvyko į sostinės šventoves ir į tekančią čia Jumna upę savo „nuodėmių nusiplauti“. Indijos kaimietės atvyko savo spalvingais kostiumais išsiopusios. Labai ryškios spalvos, ilgų sijonų apacią taip sukvolduota, kad jie atsilenkė, kaip varpo briaunos. Dauguma kaimiečių basos, bet su trimis, keturiais ar daugiau apyrankėmis ant kojų. Kaikurios turi ir žvangulius ir tik skamba — džing, džing, — kai eina. Kaikurios atvira, tamsiais veidais, su kaktose raudona ar tamsiai raudona žvaigždute. Tai buvo ženklas vedusių ar augštesnio luomo — bramanų. Dabar daugiau virsta papuošalu. Indijoje sakoma:

— Prūdas be gėlės, dangus be žvaigždės, moteris be dėmės kaktose — koks gali būti jų grožis?!

Uždengtais veidais

Tačiau daugelis moterų, ypač kaimiečių, tebeteri veidus užsidengusios. Tik akys žaibuoja pro gaubtuvą plyšį. Tos dar nieko, bet kaikurios visiškai veidą

apdengusios, nei akių nematyti, eina kaip mumijos, net klaiku. Matyt auðklas netankus, kad kelią pro jį mato.

Viršum drabužių per liemenį susisupusios, per pečius permetusios, galvą apgaubusios su plonu, švelnučiu auðklu, tai jų sari. Kaikurios apsidengusios skepetomis, nukarusiomis iki kelių.

Žvaigždutės nosyse

Beveik kiekviena moteris nosyje, daugiausiai dešinėj pusėj, turi įsidėjusi aukso žvaigždutę. Mažiau auskarų, daugiau tu žvaigždūčių. Užtat jų šnervėse pradurtos skylutės, kaip daugelio Europos ar Amerikos moterų ausys — auskarams.

Į tuos savo „atlaides“ atvažiavusios moterys vežimais, traukiamais dviejų jaučių, su augštais šonais ir tik su dviem laibai augštais ratais per vidurį. Vežimas pridėtas šiaudų ir „pri-pakuotas“ moterų ir mergaičių. Jų tik viename vežime priskaičiuo net 15. Spalvingais kostiumais atrodo kaip čigonės.

Elgetaujančios

Mieste — gausu elgetaujančių moterų, su mažais vaikais. Vaikus čia jos neša ne už nugaros, kaip Japonijoje ar Korejoje, bet laikydamos ant savo šono.

Skurdū net buvo matyti, kaip po išvežtų žemių kupstus ties keliu viena indė kapstėsi, rinkdama akmens anglių liekanas kuriai.

Tos skurdžiosios moterys — elgetos užsiupola rytietiškai išmaldos prašyti. Atsistojusios visilgai, ilgai prašo. Jei praeivis pasijudina, ištiesusios ranką eina ilgą laiką iš paskos, vis išmaldos prašydamos. Žodžių ir prašymų negaili, nors šiaip užsi- laiko rimtai ir tvarkingai.

Mezgėjos ir nešiotojos

Daugelis Indijos moterų autobusė ar laukdamos prie sustojimo kėlės nors mezga.

Nevengia nė sunkesnių darbų. Eidamas registruotis į policijos stotį, mačiau vaizdą, kurį būčiau norėjęs nufilmuoti. Tai buvo prie naujai statomo namo. Atsitūpusi moteris — plytų nešiotaja — ėmė dėti savo krovinį: ant galvos uždėjo vieną stambią plytą. Kad plytos nepakentčiamai nespautų ir nekristų, turėjo ant plaukų tokią iš medžiagos vainikėlį. Padėjusi vieną plytą, nuleido abi rankas ir, sugraibiusi vėl po plytą, atsargiai užsidėjo skersai pirmosios. Dėjo kartų, kad būtų išlaikyta pusiausvyra ir nekristų. Paskui užsidėjo dar dvi, ir dar dvi. Su septyniomis plytomis ant galvos ji jau bijojo dėti daugiau, nes keliatis — jų krūva lengviau galėtų nukristi, bet visgi dar paėmė po plytą į kiekvieną ranką. Įtempdama raumenis, labai atsargiai, kaip cirko artistė, pirmą tupėjusi, atsistojė ir dabar dar ant viršaus sudėjo abidvi rankose laikytas plytas. Ir taip su devyniomis, žymiai stambesnėmis, negu mes įpratę matyti, plytomis ant galvos, rankomis prilaikydama, nuėjo prie statomo namo.

Plytas kraudamosi ji buvė nugara į gatvę ir nematė, kaip praeivis stebi jos tą taip vargingą darbą ir taip mikių sugėbėjimą.

Miestiečių bute

Vienas jaunas bramanas (indų dvasininkų kastos žmogus),

su kuriuo susipažinau, belankydamas budistų šventovę, padarė mano nuotrauką. Nuėjom į jo namus atsiti, bet to vaikinio neradau. Per angliškai kalbantį žmogų paklausiau, ar galėčiau užėiti į jų butą palaukti. Mano vertėjas pirmą patį prabilo:

— Neverta. Jie neturės kur pasodinti. Tačiau namiškiai sakė galima užėiti. Tikrai, viduje nebuvo nei stalo, nei kėdės. Atsisėdau ant krašto lovos. Lova čia kitaip atrodo — vieton mat-raco tėra virvutėmis išpinti rėmai. Karšty daugiau vėjo iš apatios.

Ant sienos kabėjo net trys Gandžio paveiksai, o kiti — kažkokių dievių. Namuose tebuvo vaikai: mergaitės, nuo 3 iki kokių 14 metų. Mažoji mergytė džiaugėsi turėdama po trejetą apyrankių ant kojų. Kampe buvo prikrauta dežių ir lagaminų, keletas puodų su siaurais kak-lais ir labai išpūstais šonais. Jų butas antrame aukšte, to buto — tik vienas kambarys šeimai, gal iš kokių 10 narių, o prieina- — nedengtas ir atvirame ore, po laiptais (namai mūro) — virtuvė. Suplūkta krosnelė su dviem skylėmis puodams. Kūrenant, dūmai rūksta po tą „prie- angį“, nes dūmtraukio nėra. Vie- nas vaikas laksto visai be dra- bužių.

Apylinkės gyventojuose buvo toks susidomėjimas — čia atė- jusiu baltavėdžiui, kad viena kaimynė, užsilpusi ant stogo, iš tolo pro langą žiūrėjo, kaip čia bus, o kita kaimynė atida- rė savo duris ir stebėjo pro šio- buto atvirą duris. Mergytės ge- rai išauklėtos. Norėjau po pin- gėlį joms įduoti, toks čia netur- tas; niekaip mažytėms neįsiu- liau.

Šeimos gyvenimas

— Sakykite, ar indų šeimoje vyrai tikrai yra „bosas“? — paklausiau vieno indo.

— Ne „bosas“, o lyg Dievas, atsakė jis. Žmona jam reikią didelę pagarbą. Gatvėje ji neina su juo drauge, o seka iš pas- kos. Moteris nesėda drauge su vyru valgyti, nesėdėti net jeigu ir prašytų. Nepritinka. Pinigai visi vyro žinioje. Savų įplaukų (už kiaušinius ar vištes) mo- teris neturi.

Moterys dorovingumas aug- tas. Gatvėje nepritinka nė kal- bėti su sveitimu ir net bloga mo- teris palaikytų įžeidimu, jei ją, vyras gatvėje užkalbintų.

Vyras nėra linkęs, kaip Ame- rikoje, padėti namų ruošoje. Indė net nedrįstų prašyti padė- ti jai indus suplauti ir t. p. Be- je, su lėkštemis mažiau ir var- go — ka muose valgo tik du

kartu dienoje, daugiausiai ry- žius, dar su daržovėmis. Dauge- lis neturi už ką mėsos nusipirki- ti, kiti — vegetarai.

Nemažas rūpestis motinai — paruošti mergaitėms kraitį. Kai dėl vedybų, tai daugelis berni- kų ir mergaičių tuo nei nesirū- pina — tėvai viską sutvarkys. Prie keistesnių papročių ga- lima paminti kad ir tą: gauna giminės telegramą, kad motina sunkiai serga ar mirė. Nuva- žiuoja, o motinėle vaišes beruo- šianti. Telegrama tik dėl tik- rumo, kad atvažiuotų...

Daugelis iš čia suminėty daly- kų tebėra tik tradicijas pamė- gusiuose kaimuose. Miesto gy- venimas jau daug kur, pasaky- tume, europietiškas, amerikie- tiškas. Čia moterys ne tik veido neušidengia, bet ir dviračiais puikiai važinėja. Stiprus verži- masis į mokslą, ir tai net kai- muose. Girdėjau tokius atsitiki- mus: misionierius panori vykti į kaimą, kur nėra nei vieno ka- taliko. Žmonės jį mieliai kviečia, namus pastato, o sekančią die- ną atveda savo vaikus — mo- kyk. Mergaitės daugiausia pa- sirenka mokytojos profesiją. Tik kur kaimuose — nedidelis atlyginimas — po 25 rupijas (— \$6) mėnesiui.

Moterys kaskart labiau ver- žiasi pirmyn. Yra jų jau ir pa- lamente, o garsioji Pandit Neh- ru net Jungt. Tautų posėdžiuose pirminkavo.

Sūnus — didžiausias džiaugsmas

Indų tikyba sako, kad jeigu per tėvo laidotuves sūnus neat- links apeiginių maldų, tėvui ne- bus įmanoma įeiti į dangų. Dėl to — nelaiminga ta motina, ku- riai gimsta tik mergaitės. Juk jos reikės visoms kraitį duo- ti. Šeimai elgetomis pavers. Ir dėl to indų poezijoje užtinka- me žodžius apie dukteris:

— Mergaitė — tai mažiau, kaip dulkė sandaluose, mažiau, negu rūdis kalviniuje...

Ir jeigu gimsta sūnus, tai siun- čia telegrama tėvui ir laišk- canės žino, kad, ją atnešė, gaus stambią dovaną. Siunčia- mos telegramos giminėms.

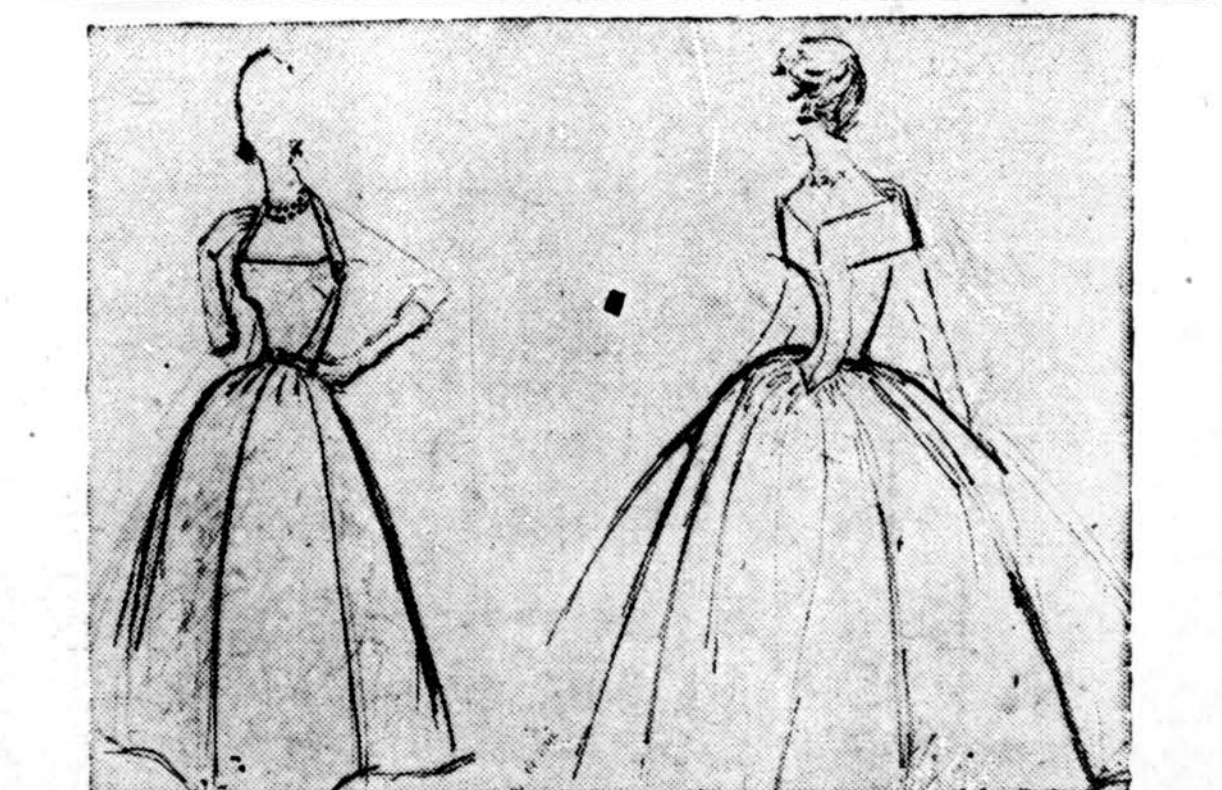
Jei motinai vis gimsta ber- niukai — ji yra namų karalienė.

Grožiniai ir tvarkingumai

Kai plaukai turi per daug e- lektros ir, susukutu, negula tvar- kingai, patartina uždėti ant plaukams šepetio ar šukų tru- putėlį pomados, kas koki var- toja. Kas gi visiškai nevartoja jokio tepalo, tada bent vanden- niu suvilginti šepetį ar šukas.

Praktiškas patarimas

Valant langus, lengva nuimti muilą nuo stiklų (ypač po „Hal- loween“ šventės, kai vaikai ty- čia juos smarkiausiai išbra- žo) su terpentinu sudrėkintu sku- duru.

Šiuose piešiniuose parodomos dvi naujos vakarinės suknelės, kurias pasirinko New York prezidento žmona Mamie Eisenhower. Kairėje — balto damasko šilko suknelė. Dešinėje — iškilingiems momentams, ružavos spalvos. Abi suknelės yra Nettie Rosenstein sukurtos.

Danutė Lipčiūtė

Lyg žiedai...

Lygia lietus — lyg žiedai
man į kelių renkas,
lyg kas glostytų gaiviai,
kai blakstienos merkias...

Pučia vėjas — lyg rūgštis
duonkubilio kelias,
ir tik laukai: štai sugrįš
šioželkos žirgelis...

Audros šelsta — lyg rugiai
kad bangotų mariom,
žarstai dulkes dobilai,
auðias sesių skaros...

Krinta lapai — gintarais
mano takai klijas;
ir girdi, kaip vakarais
dalgis švilpauja atoluos...

Iš Kanados moterų padangės

Kulinarijos kursai Toronte

Jau antras mėnuo veikia ku- linarijos kursai Toronte, suor- ganizuoti K.L.K.M. d-jos.

Pamokos vyksta ketvirtadie- nio vakarais Šv. Pan. Nekalto Prasidėjimo seselių gyvenamo- se patalpose. Kursuose dėsto ses. Magdalena, B. Pabedinskienė ir M. Tamulaitienė. Įdo- mu, kad beveik viskas atlieka- ma praktiškai. Seselė Magdale- na veda pamokas su nepaprastu nuosirdumu ir dideliu šeimi- nininkės pritarimu. Kursantės, nuvykusios, jau randa pagamin- tus ir labai skoningai papuoš- tus pavyzdžius. Vėliau, kiekvie- nas pavyzdys rodomas, kaip ga- minamas ir užsirašoma propor- cija. Pasibaigus pamokai, ben- drai ragaujama prie puoduko gardžios arbatos. Net stebėtis tenka, kaip viskas greitai ir sklandžiai atliekama. Žinoma, čia didelius nuopelnus yra ses. Magdalenos ir kursų rengėjos Toronte skyriaus pirm. B. Sa- pijonienės, kuri, ir pati lanky- dama kursus, sugeba gražiai or- ganizuoti. Manoma, kad kursai užsitęs dar apie mėnesį. Lanky- tojų yra apie 30, kurios visos labai stropiai lanko.

* Paskaitos moterims. K.L.K. Met. d-ja Toronte suruošė jau kokiąs labai įdomių paskaitų moterims.

Neseniai tėv. Placidus, O.F.M., skaitė paskaitą skyriaus susirin- kime apie moters psichologinius bruožus.

Kun. dr. Gutauskas skaitė te- ma „Religinis savęs auklėjimas“.

Dr. Baltrušaitis, moterų ligų specialistas, turėjo uždara pas- kaitą moterų ligų klausimu. Paskaitomis moterys labai do- misi ir yra dėkingos skyriaus valdybai, ypač pirminkei B. Sapijonienėi, už jų surengimą.

Pageidautina, kad panašių paskaitų būtų suorganizuota mergaitėms atskirai.

* Nijolė Šapalaitė mokė Ma- rijos Augšt. mokyklos mokinės tautinių šokių, kuriuos pašoko Lietuvių dienoje gruodžio 4 d. Mokslo ir Pramonės muzėjuje Chicagoje. Tą dieną buvo 5 lietu- vių programos. 3 popietinės programos davė Marijos Augšt. mokyklos mokinės ir 2 vakari- nes — skautai ir skautės. Gy- vajame paveiksle atvaizduotas Betliejus, kūtėlė buvo lietuviš- kame stiliuje, dail. A. Varno projektas. Publikos atsilankė per 5.000.

* Marija Rudienė, naujai iš- rinkta Balso direktorė, susižeid- užė, vykdamą į Balso seimą Clevelande, gulė Šv. Kryžiaus ligoninėje Chicagoje. Gydytojai mano, kad jai teks gydytis 4 — 6 mėnesius.

* Dr. M. Arštikaitytė, Ir. Ma- tuzevičiūtė, M. Jokubynienė ir dr. V. Giniūnienė išrinktos į Ka- nados Krašto Lietuvių Bendruo- menės tarybą.

K. J.

* Poetė Stasė Prapuolenytė atstovavo lietuvės, supažindin- dama su mūsų rašytojomis, Pa- baltiečių Moterų tarybos suruoš- tame literatūros vakare Toron- te lapkričio 28 d.

* Chicagos Lietuvių Moterų klubo, kuriam sėkmingai vado- vauja antrus metus energingo- ji A. Kazanauskienė, pavienės narės siuntinėja Kalėdoms siun- tinius vargo mokyklos moki- niams.

* Marijos Augšt. mokyklos mokinės papuošė eglutę lietu- viškame stiliuje Commonwealth Edison kompanijos salėje (A- dams ir Dearborn gatvių kam- pas).

* „Family weekly magazine“ turi v.są puslapi pasvėntes lie- tuvių šiaudinukų iliustravimui. Dvi Marijos Augšt. mokyklos mokinės demonstruoja jų dary- mą.

Moterų valdžia ir nusikaltimai

Dr. Hans Hoff, Vienos psi- chiatrinės klinikos direktorius, baigęs studiją apie jaunimo nu- sikaltimų didėjimą JAV-bėse, pareiškė, kad tai yra per daug didelės amerikiečių moterų val- džios pasėkmė.

Dr. Hoff dirbo ilgą laiką Ko- lumbijos universitete New Yor- ke, studijuodamas seniai šia te- ma. Anot jo, moterys Ameriko- je pirmąją visose srityse. Net- gi šeimoje tėvas yra visiškai nustumtas į antrąjį vietą. Ta- čiau moterys, tikrosios ir be- veik vienintelės vaikų gyvenimi- no tvarkytojos ir auklėtojos, nepajėgiančios vaikams parody- ti tikrojo kelio. Dr. Hoff prana- šauja, kad, jei šis reiškinys A- merikoje nepasikeis, Amerikos jaunimas dar daugiau sukrimi- nals.

Kas išduoda tau, tas išduos ir tave. — Rolland

Etiketės

Ar galima prašyti grietinėlės?

Labai mėgstu kavą, bet nie- kad negeriu nebalintos. Papras- tai visur prie kavos paduoda grietinėlės. Tačiau šiomis dienomis mudu su vyru vakarienia- vome namuose vienos poros, ku- rią pažinome per vasaros atosto- gas. Po vakarienės šeimnininkė davė salionėly kavos, bet be grietinėlės. Aš paprašiau šei- mininkės grietinėlės. Ji atrodė su- mišusi, aiškindama, visiškai ne- turinti grietinėlės ir atnešė pie- no.

Grižtant namo, mano vyras

pasakė, kad aš padariau didelę klaidą, pastaciau šeimnininkę į keblį padėti ir, kad aš turinti priprasti gerti nebalintą kavą. Argi aš būčiau taip smarkiai suklydusi?

Ats. Klaida buvo Jūsų pusėje... ir tenka sutikti su Jūsų vyro nuomone. Galima paprašyti sa- vo tėtės ar artimos draugės, bet ne šeimnininkės, kurią pažįstate trumpą laiką.

Retai kuri šeimnininkė duoda grietinėlės prie kavos, servizuo- jamos salionėly po vakarienes. Svečiai tam turi būti pasiruo- šę.

S. L.

Ar mėgstate žuvį?

STEF. STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Ne visi mėgsta žuvį ir iš tik- rųjų yra tokių, kurie retai kada gyvenime valgo žuvį. Vieni gal iš prigimties jos nemėgsta, ki- ti dėl tam tikrų įsitikinimų, ta- čiau gal dėl to, jog niekad ne- turėjo progos valgyti gerai pa- ruošą žuvį. Sumani šeimnininkė turėtų pastariesiems įrodyti, jog be paprastai keptos ar virtos žuvies yra dar daugybė kitų žuvies patiekalų, kurių visdėto vėta būtų paragauti. Tik ži- nant, kaip kurią žuvį paruošti, galima ją padaryti tikru dali- katesu. Tada gal ir ne vienas iškeistų skaniausią mėsos keps- nį į žuvį.

Karpis su pamidorais
Imti: 1½ sv. karpį, 3 šaukšt. svėsto, ½ stkl. miltų, 3 šaukšt. pamidorų košės, truputį drus- kos, pipirų.

Karpį perskelti išilgai pusiau, supjaustyti nedideliais gabaliu- kais, pabarstyti druska, pipirais ir leist pastovėti. Pastovėjusi pavolioti ir miltus ir iš abiejų pusių gerai apkepti. Apkepin-

ta sudėti į puodą, užpilti liku- siu sviestu, įdėti pamidorų ko- šę ir patroškinti. Pagal skonį padėti truputį cukraus, rūgšties ir druskos.

Vietoj pamidorų galima pri- dėti tik vienos grietinės (1 puo- delį) arba galima dėti truputį grietinės ir truputį pamidorų košės.

Tinka virtos bulvės ir agurkų salotai.

Keptas karpis su raugintais kopūstais

Imti: 1½ sv. didumo karpį, 3 šaukšt. sviesto (galima imti per pusę margarino), 1 kiaušini, 1/3 stkl. miltų, druskos.

Išilgai perpjauti, pasistengt palengva išimti kaulus, supjaus- tyti gabaliukais, pasūdyti ir leist pastovėti. Vėliau plaktam kiaušinyje pavolioti, pabarstyti miltais ir kepti minėtuose rie- baluose. Iškepus, sudėti į pail- gą pusblūdį, aplinkui apdėti iki gelsvumo apkepintomis bulvė- mis ir atskirai salotinėje padė- ti raugintų kopūstų.